

Lietuva ir Izraelis siekia gilinti partnerystę

V. Ušackas pažymėjo, kad Lietuvą ir Izraelį sieja ypatingi ryšiai, kuriuos lemia bendra abiejų tautų 600 metų istorija. **Eltos nuotr.**

Vilnius, gruodžio 16 d. (ELTA) – Lietuvos ir Izraelio dvišalių santykių darbotvarkėje pasiektas naujas ko-

kybinis etapas, vyksta nuolatinis ir aktyvus politinis dialogas. Investicijų ir prekybos mastas per pastaruosius kelerius metus išaugo, tačiau jis per mažas valstybėms, turinčioms tiek daug bendrų sąlyčio taškų, pabrėžė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas susitikime su Izraelio užsienio reikalų ministru Avigdor Liberman.

Lietuvos diplomatinės vadovas šioje šalyje vieši su oficialiu vizitu. Pasak V. Ušacko, reikia plėsti dvišalį bendradarbiavimą kultūros ir švietimo srityje, geriau pažinti abiejų tautų kultūrą ir tradicijas, plėsti šalių visuomenių dialogą.

Ministrai aptarė dvišalio politinio, ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo klausimus, Europos Sąjungos (ES) ir Izraelio santykių plėtrą, daug dėmesio skyrė Artimųjų Rytų taikos procesui.

Kalbėdamas apie dvišalį bendradarbiavimą V. Ušackas pažymėjo, kad Lietuvą ir Izraelį sieja ypatingi ryšiai, kuriuos lemia bendra abiejų tautų še-

šių šimtų metų istorija. Lietuvos kultūra ir istorija neišsivaizduojama be didžiulio žydų bendruomenės indėlio. „Šiandien norime atkurti ir sugrąžinti sau ir pasauliui Šiaurės Jeruzalę – žydiškąją Vilnių“, – sakė Lietuvos diplomatinės vadovas.

V. Ušackas sakė, kad Lietuva priitaria ES ir Izraelio santykių gilinimui, ir kvietė plėtoti bendradarbiavimą ne tik dvišalių interesų srityse, bet ir siekiant pažangos Artimųjų Rytų taikos procese.

V. Ušackas pakvietė Izraelio užsienio reikalų ministrą apsilankyti Lietuvoje. Ministras taip pat susitiko su Izraelio vyresniuoju ministro pirmininko pavaduotoju, regioninio bendradarbiavimo ir vystymo ministru Silvan Shalom, vicepremjeru ir branduolinės energetikos ministru Dan Meridor, Izraelio ir Lietuvos parlamentinių ryšių grupės pirmininku Knesete Zeėvu Bielski ir Kneseto opozicijos vadove, buvusia užsienio reikalų ministre Tzipi Livni.

Latvija atsigauna iš ekonominės krizės

Vilnius, gruodžio 16 d. (ELTA) – Visos trys Baltijos šalys į savo ekonominę ateitį žvelgia viltingai. Net tarp Baltijos šalių skaudžiausias ekonominio sunkmečio pasekmes pajutusi Latvija, pasak šios šalies prezidento Valdis Zatlers, atsigauna iš ekonominės krizės.

„Tarptautinio valiutos fondo misija pripažino aiškiai, kad mūsų planas veikia, kad įvykdėme jų reikalavimus šiais metais, ir jie patenkinti šiais rezultatais. Iki 2012 m. pabaigos tikimės gerų rezultatų“, – sakė V. Zatlers trečiadienį po Baltijos valstybių vadovų susitikimo surengtoje spaudos konferencijoje.

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė taip pat pabrėžė, kad Baltijos šalių ekonomikos stabilizuojasi.

„Tarptautinės rinkos rodo pasitikėjimą Baltijos šalimis. Tiek Lietuva, tiek Latvija sugebėjo pasitvirtinti biudžetus. Mūsų palūkanų normos krenta. Tiek tarptautinės, tiek vidaus rinkos pradeda pasitikėti ekonomine ateitimi“, – sakė D. Grybauskaitė.

Tuo tarpu Estijos vadovas Toomas Hendrik Ilves, paklaustas, ar jo manymu, Estijai tikrai 2011 m. pavyks įsivesti eurą, atsakė lakoniškai: „Nesu įsitikinęs, kol tas neįvyks.“

Estijos prezidentas priminė, kad parlamento patvirtintame biudžeto projekte yra vykdomas Maastrichto reikalavimas, kad biudžeto deficitas neviršytų 3 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP).

Prezidentė pareikalavo iš Tbilisio atšaukti M. Laurinkų

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė nurodė Vyriausybei atšaukti diplomata M. Laurinkų, šiuo metu dirbantį Gruzijoje, kaip praradusį jos pasitikėjimą.

Pasak ministro pirmininko spaudos tarnybos pranešimo, premjeras Andrius Kubilius gerbia prezidentės nuomonę dėl M. Laurinkaus. Premjeras mano, kad artimiausiu metu Vyriausybė išspręs M. Laurinkaus at-

šaukimo klausimą.

Prezidentė sakė M. Laurinkaus atšaukimo klausimą svarsčiusi jau maždaug mėnesį.

„Jau beveik mėnuo buvo kalbėta su Užsienio reikalų ministerija apie tai. Aš norėčiau, kad diplomatai nepamirštų, kad tai yra diplomatinė tarnyba, jeigu diplomatas nori politikuoti, jis turi pasirinkti kitą profesiją“, – sakė D. Grybauskaitė.

V. Urmanai Vienoje suteiktas garbingas vardas

Operos solistė Violeta Urmana. **Eltos nuotr.**

Viena, gruodžio 16 d. (ELTA) – Austrijos sostinėje operos solistei Violetai Urmanai suteiktas garbingas Austrijos dainininkės (Osterreichische Kamersangerin) vardas. Valstybinės reikšmės vardas skiriamas iškiliems atlikėjams.

Vienos valstybinėje operoje vykusioje iškilmėse solistę pasveikino ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

V. Urmana 1996 m. debiutavo Vienos valstybinėje operoje Eboli vaidmeniu Giuseppe Verdi operoje „Don Karlas“. Šioje scenoje solistė yra dainavusi 13 įvairių partijų 90-ye operos spektaklių, taip pat dalyvavo G. Verdi „Requiem“ atlikime 2001 m. ir šventiniame Vienos operos koncerte 2005 m., skirtame šio teatro veiklos atnaujinimo 50-mečiui.

Apdovanojimo išvakarėse V. Urmana Vienos operos scenoje pirmą kartą dainavo savo mėgstamą Izoldos partiją Richard Wagner operoje „Tristanas ir Izolda“.

Garsiausiose pasaulio scenose dainuojanti lietuvių solistė V. Urmana yra pelniusi ne vieną apdovanojimą, tarp jų – 2002 m. Londone suteiktą Karališkosios filharmonijos draugijos apdovanojimą (Royal Philharmonic Society Award).

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Kai sotus užjaučia alkaną. UW Seattle bibliotekos lobiai (p. 2, 9)
- Tiksinčios KT bombos (p. 3)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Dviejų šeimų Kalėdinis vaidinimas Portland, OR (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šeimininkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (136) (p. 9)
- Šokis yra amžinas (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Jau trečią kartą rengiamame savaitraščio „Atgimimas“ vizijų konkurse apdovanojimas „Vienybės vizija“ atiteko tinklalapio „Trys milijonai“ komandai, įsteigusiai tinklalapį www.trysmilijonai.lt užsienio lietuviams, kurie paskutiniu metu tapo privaloma kone kiekvieno rimtesnio leidinio tema. Naujo tinklalapio rengėjai skelbia, jog jų tikslas suartinti įvairių kartų pasaulio lietuvius, skatinti lietuviškumą, patriotizmą, nuolatinį domėjimąsi lietuviška istorija, sportu, laisvalaikiu bei kultūra. Spėju, jog tai atgarsis į ne taip seniai LR užsienio reikalų ministro V. Ušacko paskelbtą šūkį – „Globali Lietuva“ ir dar vienas bandymas šalia tokių popierinių ir el. leidinių kaip „Pasaulio lietuvis“, Lietuviams.com ir kt. tapti pasaulio lietuvių vienijančia priemone.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

Malonu, kai sotus užjaučia alkaną

RIMAS GEDEIKA

Artėja Šv. Kalėdos. Dauguma iš mūsų labai laukia šio meto. Galėsime atšvęsti kūdikėlio Jėzaus Kristaus gimtadienį, rasti daug gražių dovanėlių, kurias paliko Kalėdų Senelis po Kalėdų eglės, pasidžiaugti su draugais ir skaniai, sočiai pavalgyti įvairių gardumynų. Deja, yra žmonių, šeimų, kurių Šv. Kalėdos nebus tokios gražios, kurie nesulauks dovanėlių, kurių pilvai bus tušti, kuriems tikrai bus liūdna. Tokių žmonių yra visame pasaulyje, yra jų ir Lietuvoje.

Žinodami apie tokių žmonių padėtį, Jonas ir Vitalija Duncios nusprendė padėti jiems. Jie sugalvojo suorganizuoti Sriubos virtuvę (Soup Kitchen), kur žmonės galėtų gauti sriubos ir juodos duonos, kaip gauna neturtingi.

Sekmadienį, gruodžio 6 dieną, Duncių šeima su Šv. Andriejaus parapijiečiais išvirė keletą labai skanių sriubų. Su pilnais, dideliais katilais, padėtais ant stalų, jie laukė, kol ateis išalkę parapijiečiai. Iš karštų katilų pylė sriubą į dubenėlius, davė porą riekelių juodos duonelės.

Parapijiečiai turėjo gerą progą nors valandą kitą pasijusti, kaip tie neturtingi žmonės jaučiasi šių artėjančių švenčių metu, kaip jie laukia, kaip jiems smagu gauti tos sriubos, tos duonelės!

Parapijiečiai turėjo progos pabūti kitų žmonių kailyje ir pamatyti bei suprasti, kiek daug laimės ir sėkmės Dievas jiems davė. Galėjo nors porai minučių įvertinti savo gerą padėtį.

Visos aukos, kurios buvo surinktos, yra išsiųstos į Lietuvą (www.beduturgus.lt).

Sriubos virtuvė.

Parapijiečiai valgydami sriubą ir juodą duoną, galėjo įvertinti savo padėtį.

R. Gedeikos nuotr.

SEATTLE, WA

University of Washington bibliotekos lobiai

RIMAS MIKŠYS

Spalio 3 dieną dr. Michael Biggins, University of Washington (UW) bibliotekos Slavų ir Rytų Europos šalių skyriaus vedėjas, supažindino Lietuvos Bendruomenę su Baltijos šalių kolekcija universiteto bibliotekoje.

2009 metais UW, palyginti su kitais Šiaurės Amerikos universitetais, turi labiausiai besiplečiantį Baltijos

šalių spaudinių rinkinį. Šiuo metu jis užima pirmą vietą tarp visų JAV universitetų bibliotekų ir trečią vietą, jei įtrauktumėme į sąrašą Kongreso bibliotekos ir New York viešosios bibliotekos rinkinius.

UW biblioteka ir toliau renka naujausią išspausdintą Baltijos šalių medžiagą, Šiaurės Amerikos aukotojų prašydama dovanoti senesnę Baltijos šalių medžiagą su tikslu prista-

tyti rinkinius parodose ir viešosiose vietose. Ji taip pat renka lėšas, kurios padėtų ir toliau kaupti Baltijos rinkinį ir užtikrintų dar didesnę jo augimą ateityje.

Dr. Biggins teigė, jog jo vadovaujamo skyriaus artimiausias tikslas – turėti medžiagą visomis Baltijos šalių kalbomis lingvistikos ir literatūros, etnologijos ir tautosakos, istorijos ir politikos, meno ir muzikos srityse. Archeologija, geografija, ekonomika ir sociologija yra antrinės, vienok, taip pat svarbios temos.

Baltijos chorinės muzikos rinkinys, kurį šiuo metu sudaro 900 vietų, yra svarbi UW Muzikos mokyklai, nes padeda giliau suvokti Baltijos šalių muziką.

Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS) vadovai, apsilankę UW 2008 metais, buvo maloniai nustebinti tokiu sparčiai augančiu universiteto Baltijos šalių rinkiniu. Jie pasiūlė įvardyti universitetą AABS „vėliavneše“ (pirmaujančia) biblioteka tyrinėtoja. Tai reiškia, kad AABS perduos UW savo archyvus (tai jau atlikta 2009 m. balandžio mėn.), skatins savo narius ir draugus dovanoti Baltijos šalių medžiagą universitetui, kitokiais būdais padės skleisti žinias apie privilegijuotą UW bibliotekų statusą.

Nukelta į 9 psl.

Seattle mieste apsilankius LR ambasadoriui Amerikoje ir Meksikoje Audriui Brūzgai (dešinėje), jį su UW universiteto bibliotekomis supažindino dr. M. Biggins (kairėje). Centre stovi UW Baltų studijų programos vedėjas prof. Guntis Smidchens.

TIKSINČIOS KONSTITUCINIO TEISMO BOMBOS

KESTUTIS GIRNIUS

Lietuvos Konstitucinis Teismas (KT) yra nepaprastai galinga institucija. Jo nutarimai yra galutiniai ir neginčijami. Nauji įstatymai ir valdžios potvarkiai negali prieštarauti KT nutarimams. Taigi KT turi galutinę ir neskundžiamą teisę vetuoti Seimo įstatymus.

Kadangi tik KT gali keisti savo nutarimus, teismas turėtų veikti itin atsargiai ir atsakingai. Deja, lig šiol taip nebūdavo. Buvo priimta neapgalvotų ir nepagrįstų nutarimų, kurie kaip tiksinčios bombos gali staiga sprogti ir sukelti žalos.

Džiugu, kad vieną tokią bombą Seimas nukenksmino: nepaisydamas KT teigimo, jog bendrovė „Leo LT“ nėra monopolija, taigi – teisėtas darinys, panaikino ankstesnio Seimo nutarimą ir išardė bendrovę.

Pradėkime nuo smulkmenos. Lapkritį prezidentė Dalia Grybauskaitė nutarė nesuteikti Lietuvos pilietybės čiuožėjai Katherine Copely. Pasak prezidentės, Lietuvos pilietybė išimties tvarka užsienio valstybės piliečiui suteikiama atsižvelgus į du pagrindinius reikalavimus: nuopelnus Lietuvos valstybei bei integraciją į Lietuvos visuomenę. Copely esą nepakankamai įsiliejo į Lietuvos visuomenę.

Galima ginčytis dėl šio sprendimo, bet reikia prisiminti, kad tų vertinimų kadaise nebuvo. Iki 2003 m. pabaigos, kaip pripažino pats KT, pagal galiojantį teisinį reguliavimą tik Respublikos prezidentas sprendė, kam suteikti pilietybę išimties tvarka. Tokia nuostata atitiko daugelio Vakarų šalių praktiką dėl valstybės galvos teisių ir prerogatyvų – būtent, kad jis naudojasi jomis savo nuožiūra ir be varžymų. Savo kadencijos pabaigoje JAV prezidentas Bill Clinton suteikė amnestiją nuteistam aferistui, Šveicarijoje besislapstančiam Mark Rich. Nutarimas sukėlė pasipiktinimo bangą, bet tai nieko nepakeitė. Turėti teisę reiškia galėti ja naudotis, net ir neprotingai.

2003 m. gruodžio 30 d. nutarimu KT iš esmės apribojo prezidento teisę suteikti pilietybę išimties tvarka bei Seimo teisę įstatymais reguliuoti tą teikimą. Nutarimą grindžiantys argumentai yra iš piršto laužti. (Siūlau tiems, kurie turi daug kantrybės, paskaityti šį scholastinio obskuranizmo pavyzdį www.lrkt.lt/dokumentai/2003/n031230.htm). Konstitucijoje nėra jokių užuominų apie integravimąsi į Lietuvos visuomenę. Nutarimas buvo politinis, ne teisinis. Jis buvo susietas su prezidentui Rolandui Paksui rengiama apkalta, siekiant įrodyti, kad jis neteisėtai suteikė pilietybę savo rėmėjui Jurij Borisov.

Nenoriu teigti, kad iki 2003 m. pabaigos galiojusi tvarka buvo nepriekaištinga ar kad Seimas atitinkamu įstatymu negali apriboti prezidento galių. Bet Seimui, ne KT suteikta teisė leisti įstatymus. Savo nutarimu KT uzurpavo Seimo teises, smulkmeniškai apibrėžė pilietybės suteikimo reikalavimus, apribojo pre-

zidento įgaliojimus. Nei prezidentas, nei Seimas neprotestavo. Gaila, kad prezidentė nepanaudojo Copely atvejo pradėti procesui, kuriuo būtų siekiama atkovoti Konstitucijos suteiktas teises ir galias.

Daugiau žalos gali sukelti 2002 m. lapkričio 25 d. KT nutarimas „Dėl valstybinių socialinio draudimo pensijų“. Nutarime pažymima, kad pensijos gali būti mažinamos išimtiniais atvejais, o sumažintos pensijos gali būti mokamos tik laikinai. KT nurodė, kad „asmuo, kuris atitinka įstatymo nustatytas sąlygas senatvės pensijai gauti ir kuriam ši pensija paskirta ir mokama, turi teisę į atitinkamo dydžio piniginę išmoką, t. y. teisę į nuosavybę. Pagal Konstitucijos 23 straipsnį ši teisė turi būti saugoma ir ginama“.

Pensijų, mokamų ne iš asmeninių kaupiamųjų fondų, bet iš visuomenės solidarai surenkamų lėšų, sugretinimas su nuosavybe, yra meškos paslauga, kuri kelia ir kels sąmyšį ir suirutę. Jeigu KT manė, kad senatvės pensijos yra nuosavybė, jis turėjo aiškiai ir detalai nurodyti, kokia yra šios nuosavybės forma ir turinys, kokias teises įgyja jos savininkas, kurių teisių atsisako jos tiekėjas ir kodėl tai nuosavybė, o ne draudimas.

Jeigu „Sodros“ mokama pensija yra nuosavybė, ji labai savotiška nuosavybė. Išmokų dydis priklauso nuo laimės ir likimo. Vieni miršta, nesulaukę nė vieno mokėjimo, kiti ją gali gauti 40 metų. Aš negaliu pareikalauti, kad valdžia man vienu kartu išmokėtų visą pensiją, jei įtariu, kad ilgai negyvensiu. Skirtingai nuo savo buto ar automobilio, savo pensijos negaliu perduoti savo vaikui ar ją perduoti kaimynui. Jei moterims darbingumo amžius bus pratęstas iki 65 metų, ar tai būtų nuosavybės dalies nusavinimas, kuris gali būti tik laikinas ir už kurį reikia atlyginti? Per pastaruosius ketverius ar penkerius metus pensijų dydis beveik padvigubėjo. Ar visa padidinta suma yra pensininko nuosavybė, ar valdžia turi teisę į dosniai padidintos sumos dalį?

Panašių klausimų yra labai daug, nes senatvės pensija yra veikiau solidarumo ir socialinio draudimo forma negu nuosavybė. Paties pensininko į kaupiamąjį fondą suneštas lėšas dar būtų galima laikyti nuosavybe. Bet pensininkams Sodros pensijas moka dabar dirbantys žmonės ir darbdaviai, remiantis socialiniu solidarumu.

Nesuprantu, kas paskatino KT pavadinti pensijas nuosavybe, bet džinas išleistas iš butelio, ir tik KT galės jį sugrąžinti. Jau madinga oratoriams tvirtinti, kad pensijų mažinimas yra ne kas kita, kaip svetimo turto pasisavinimas.

Nenoriu būti klaidingai suprantas. Piliečiai turi teisę į savo uždirbtas pensijas, jos turėtų automatiškai didėti pagal kokį nors nustatytą vidutinių pajamų augimo ar infliacijos indeksą, ne politikų nuožiūra. Žodžiu, pensijas galima apsaugoti ir jų adekvatumą užtikrinti be mito, kad jos yra gavėjo nuosavybė.

Nukelta į 9 psl.

Žmogžudystės karinėje Fort Hood bazėje – terorizmas?

ALEKSAS VITKUS

Lapkričio 5 d. kariuomenės Fort Hood bazėje žuvo 13 JAV armijos karių, 30 buvo sužeistų. Žuvo ne prieš pakirsti, bet staiga ir netikėtai nušauti gaivališkai „Allahu Akbar“ (Dievas yra didis) rėkiančio, toje bazėje tarnaujančio „savo“ psichiatro, majoro Nidal Malik Hasan. Tai buvo didelis smūgis ir baisus sukrėtimas kariams ir visiems amerikiečiams. Neįsivaizduojamai netikėtas, kol nebuvo susigriebta, sužinojus, kad 39 metų amžiaus žudikas buvo musulmonas, iš Palestinos į Ameriką emigravusių tėvų sūnus, gimęs, užaugęs ir išsiskolins Amerikoje žmogus.

Kas buvo keistoka, tai faktas, kad tuojau po žudynių Amerikos žiniasklaida ne tik pasistengė nutylėti Hasan religinius įsitikinimus, bet ir bandė beprotišką Hasan veiksmą teisinti jo sukrėsta ir pažeista dvasine būkle. Joje, esą, jis, karinis psichiatras, atsidūrė vos ne kasdien klausydamas iš Afganistano ar Irako grįžusių karių žiauriai baisių išgyvenimų. „Jie kentėjo ir pergyveno. Psichiatras jų klausėsi, ir jam galvoje kažkas staiga susipainiojo.“

Ar tai gali būti pateisinimas? Pagalvokime apie visus Walter Reed karo ligoninės daktarus, seseris ir slauges, kurios ne tik turi klausytis tų grįžtančių iš fronto karių pasakojimų, bet ir matyti, ir gydyti tų žiaurumų fizines ir psichines pasekmes. Ar bent vienas iš jų griebėsi už ginklo ir į skausmų surakintus sugrįžusiuosius leido serijas šūvių?

Aiškindama apie šias baisias žudynes padariusio psichiatro įvairius trauminius išgyvenimus, Amerikos spauda, bandydama majorą Hasan kaip nors pateisinti, žmogžudį ne tik gina, bet iš jo daro lyg ir kankinį, kurio reikia gailėtis, nes tariamas jautrus tokioms kančioms ir pergyvenoms užgaulėms vargšelis psichiatras buvęs aplinkybių išvestas iš pusiausvyros. Jei ir taip, Hasan vis tiek yra teroristas.

Kai po kiek laiko buvo pradėta įžvalgiau žiūrėti į Hasan praeitį ir jo karinę tarnybą, į viešumą iškilo daugybė mažų ir didesnių epizodų, iš kurių buvo galima jei ne įrodyti, tai bent įtarti kartais keistą Hasan elgesį. Pasigirdo tokios jo buvusių bendradarbių replikos kaip: „Ar jis būsimas teroristas, ar tik šiaip keistuolis?“ Jo keisti pasisakymai internete jau buvo atkreipę net FBI dėmesį, kai buvo susekta, jog Hasan turėjo ryšių su Jemen esančiais jihad propagandistais, ypač su iš Jemen kilusiu amerikiečiu, islamo dvasiškiu Anwar al-Awlaki, kuris ragino musulmonus suprasti, jog terorizmas yra pasiaukojantis ir teisingas kelias islamo globaliniams tikslams siekti. „Jihad yra kiekvieno musulmono pareiga surasti būdą tai vykdyti“, – rašė al-Awlaki. Bet prie paties Hasan nebuvo prikibta. Ko stebėtis? Atrodo, kad perdėtos tolerancijos įbauginti kariai nenorėjo būti apkaltinti islamofobija pareiškiant nepalankią nuomonę apie savo bendradarbį, ir dar musulmoną.

Mėgindamas teisinti Hasan, „The New York Times“ komentatorius rašė apie vieną kitą iš karo grįžusį karį, kuris nušovė savo žmoną ar vaikus. Bet ką bendro tai turi su Hasan atveju? Jis ne tik nėra buvęs Afganistane ar Irake, bet pats liguistai bijojo būti ten pasiūstas.

Kai reikalas sukasi apie islamą, yra lengva prezidentą Obama apkaltinti turint palinkimą į islamo doktrinas arba jį ginti už jo norą pasirodyti nešališku visoms religijoms. Turėdamas islamišką vardą ir pavardę, iš tėvo pusės kilęs iš senos Afrikos musulmonų šeimos, dalį vaikystės praleidęs musulmoniškoje Indonezijoje, Obama islamą supranta geriau negu bet koks kitas buvęs JAV prezidentas. Tai jam turėtų duoti progą mažinti nesantaiką tarp Amerikos ir islamo.

11 proc. amerikiečių mano, kad giliai savo širdyje Obama yra musulmonas, ką pats Obama griežtai neigia. Obama kilmė neleidžia nutilti priekaištams, kad jis yra per daug abejingas, kai kalbama apie Amerikos priešus plačioje islamo terpėje. Obama turi labai mikliai suktis tarp bandymų sugyventi su islamo kraštais, bet tuo pačiu neišduoti ir Amerikos, nuolaidžiaujanč kovoję prieš terorizmą.

Pagyvėjęs karas Afganistane ir su juo ateinantys žmonių nuostoliai Obama darbą daro dar sunkesniu. O čia dabar ir tos nelemtos Fort Hood skerdynės, į kurias Obama jokių būdu negali nekreipti dėmesio. Pagerbdamas žuvusiuosius lapkričio 10 d. Fort Hood bazėje Obama, neminėdamas nei islamo, nei musulmonų, taip sakė: „Jokia religija negali pateisinti žudymo. Amerikoje mes turime religinės tolerancijos tradiciją, kuri užtikrina teisę pasirinkti mums tinkamą religiją. Užuoat meldęsi, kad Dievas būtų mūsų pusėje, mes turime patys pasistengti būti to Dievo pusėje.“

Obama turi ir toliau pabrėžti skirtumą tarp religinių įsitikinimų, kurie yra suderinami su demokratijos principais, ir tų, kurie su tuo nesutinka. Amerikoje, bendrai paėmus, nėra problemos dėl kurios nors religijos iškrypimo, išskyrus vieną. Todėl Obama turėtų naudotis savo iškalbingumo dovana ir įtikinti nuosaikiuosius islamo tikinčiuosius, kad sutvarkyti ekstremistus yra jų pačių atsakomybė.

Jei paskaitysite Koraną, ten rasite tokį pasakymą: „Kas kovoja už Alachą, ar jis žus, ar bus pergalingas, jam bus gausiai atlyginta.“ Nepaisant to, tuojau po Fort Hood žudynių, spaudoje pasirodė gausūs įvairių musulmonų organizacijų vadovų bei imamų pasisakymai, bandą atsiriboti nuo Hasan atlikto žmogžudiško darbo, tvirtina, jog toks jo poelgis esąs visiškai neislamiškas. Todėl čia reikia pripažinti pažangą. Kai prieš aštuonerius metus įvyko didysis rugsejo 11 d. teroristinis išpuolis, tos pačios musulmonų organizacijos ir visi imamai tylėjo ir į klausimą „Kur yra nuosaikiųjų musulmonų balsai?“ neturėjo atsakymo. Šį kartą musulmonai pasisakė prieš terorą. Norėtųsi tikėti, kad jie patys tikrai sąžiningai tiki tuo, ką sako. Bet žodžius turi sekti darbai.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

*Sveikiname „Draugo“ lietuviukus
su artėjančiomis šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais!*

Lietuvaitė griežia Čikagos jaunimo simfoniniame orkestre

Smuikininkė Monika Satkauskaitė griežia Čikagos jaunimo simfoniniame orkestre.
Nuotr. iš asmeninio albumo

Šių metų gruodžio 6 d. Čikagos jaunimo simfoninio orkestro (Chicago Youth Symphony Orchestra – CYSO) rudens sezono užbaigimo koncerte smuiku griežė lietuvaitė Monika Satkauskaitė. Tą dieną Northeastern universitete Čikagoje pasirodė visi trys šio žymaus orkestro skirtingo lygio kolektyvai: „Paruošiamosios stygos“ („Preparatory strings“), „Debiutantų“ („Debut“) ir „Koncertinis“ („Concert“) orkestrai. Debiutantų orkestro dalyvių sąrašas

buvo ir smuikininkės Monikos Satkauskaitės pavardė. Šis orkestras labai sėkmingai atliko keturis žinomų kompozitorių (M. Ippolitov-Ivanov, W. A. Mozart, D. Kabalevsky, L. Beethoven) kūrinius, diriguojant Terrance Oliveras Gray. Mokiniai, lankydami kiekvieną šeštadienį repeticijas, šiam išpuilingam koncertui ruošėsi tris mėnesius. Čikagos jaunimo simfoninis orkestras yra vienas iš vedančiųjų jaunimo orkestrų Jungtinėje Amerikos Valstijose. Čia studen-

tai įgyja aukščiausio lygio instrumentinius įgūdžius ir muzikos teorijos žinias.

Jis per daugiau nei 60 gyvavimo metų subrandino daug puikių profesionalių muzikantų, grojančių geriausiose pasaulio orkestruose.

Keturiolikmetė Monika Satkauskaitė gyvena Kewanee, IL. Jos tėvai – Irena ir dr. Remigijus Satkauskai.

Mokytis groti smuiku pagal Suzuki metodą pas vietinę smuikininkę Monika pradėjo būdama beveik šešerių metų. Mokantis pagal Suzuki metodą vaikas ne tik išmoka atmintinai groti skirtingais instrumentais. Naudojant šį metodą atskleidžiamos mokinio galimybės, idiegiam meilė muzikai. Per pastaruosius trejus metus Monika ir jos jaunesnioji sesutė Diana mokosi griežti pas Dainą Volodką. Ši lietuvaitė muzikos mokytoja, dirba plačiai žinomoje ir gerai vertinamoje Čikagos apylinkėje muzikos mokykloje – Western Springs School of Talent Education. Kiekvieną vasarą seserys savo grojimo įgūdžius gilina Suzuki muzikos institute – vasaros stovyklose, rengiamose įvairiose JAV ir Kanados vietovėse. Jų metu stovyklautojai lanko privačias ir grupines pamokas, kuriose dėsto geriausi Šiaurės Amerikos muzikos mokytojai. Mokiniai turi galimybę susitikti ir susidraugauti su to paties amžiaus ir grojimo lygio vaikais, pasiklausti skirtingų atli-

kėjų vakarinių koncertų metu, patys pasiruošti išpuilingam stovyklos užbaigimo koncertui.

Šių metų pavasarį mokytoja Daina paskatino Moniką pasiruošti atrankiniam konkursui į Čikagos jaunimo simfoninį orkestrą. Kandidatai turėjo atlikti du skirtingus pasirinktus kūrinius. Balandžio mėnesį Monika griežė Čikagos centre Fine Arts pastate Michigan Ave. keturių asmenų vertinimo komisijai. Kiekvieno kandidato pasirodymas buvo įrašytas į vaizdo juostą. Po atrankinio konkurso rugpjūčio mėnesį vyko kitas konkursas. Jame buvo nustatoma atrinktųjų muzikantų vieta orkestre. Na, o po šio konkurso Čikagos centre prasidėjo teorinės ir instrumentinės pamokos-repeticijos, kurias mokiniai lanko kiekvieną šeštadienį.

Norėdami patekti į aukštesnio lygio CYTSO grupę jaunieji muzikantai kasmet dalyvauja atrankiniame konkurse. „Paruošiamųjų stygų“ ir „Debiutantų“ orkestrai savo sezoną baigs 2010 m. gegužės 4 dieną, atlikdami Brahms, Gliere, J. S. Bach, J. Puckett kūrinius.

Monika ne tik griežia smuiku. Ji mokosi Čikagos lituanistinėje mokykloje, dainuoja Čikagos jaunimo chore, kuriam vadovauja Kęstutis Daugirdas, priklauso moksleivių ateitininkų organizacijai.

„Draugo“ lietuviukų“ info

Muzika – tai Dievo pasiuntinys, atsiųstas judinti švelniausias ir geriausias mūsų sielos stygas, raminti širdis, suvargusias gyvenimo rūpesčiuose, guiti iš jų melus, nedorybes, pavydus, neapykantas.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

Dovanos Afganistane tarnaujantiems lietuviams kareiviams

Jau treči metai Philadelphia lituanistinės mokyklos mokiniai šv. Kalėdų proga Lietuvos kareiviams, tarnaujantiems Afganistane, siunčia siuntinukus ir laiškus. Jie ne tik nudžiugina lietuvius kareivius. Išgirdę, kad Kalėdų seneliui „reikalinga pagalba“, jie prašo Afganistane tarnaujančių kareivių, kad šie moksleivių iš Philadelphia atsiųstus žaisliukus ir saldinius išdalintų Afganistano vaikams.

Philadelphia lituanistinės mokyklos mokinukai ir mokytojai prie jų surinktų dovanėlių Lietuvos kariams Afganistane.
Rimo Gedeikos nuotr.

LIETUVOS MIŠKAI

Vasarą, kai aš viešėjau Lietuvoje, mano močiutė, senelis, teta Edita ir mano pusbrolis Karolis važiojome į mišką grybauti. Man labai patinka Lietuvos miškai. Miške radome daug baravykų ir daug umėdžių. Rinkome tik nesukirmijusius grybus.

Ten buvo didelis ežeras pilnas žuvyčių. Lietuvos miške galima rasti

mėlynų uogų – mėlynių. Miško mėlynės yra labai skanios. Miške galima rasti daug gyvūnų kaulų. Miške visada būk atsargus – neįlisk į voratinklius. Man labai patinka Lietuvos miškas.

Julija Paškevičiūtė
V. Krėvės lit. mokykla
(Philadelphia), 3 klasė

Julytė pasiruošusią grybauti Čepkelių rezervate.

Nuotr. iš Paškevičių asmeninio albumo

PORTLAND, OREGON

Ir mažosios, ir didesnės lietuvių šeimų atžalos turėjo progą suvaidinti eiliuotos pjesės „Baltas vilkas“, pagal Kazio Binkio žodžius, pastatyme.

Dviejų šeimų sukurtas Kalėdinis vaidinimas

VILIUS ŽALPYS

DAINA KUZMICKIENĖ

Gruodžio 5 dieną, kaip ir kiekvienais metais, Portlando Lietuvių Bendruomenė Oregon valstijoje Latvių namuose surengė tradicinę lietuvišką Kalėdinę programą. Šiemet į šventę susirinko apie 120 žmonių – tikrai didelis būrys, palyginti su ankstesniais metais. Suprantama, augant lietuvių emigrantų bangai Amerikos Vakaruose, mūsų bendruomenė taipogi plečiasi.

Per pastaruosius 12 metų Portlando LB tą patį vakarą rengdavo ir Kūčių šventimą, ir vaikų eglutės programą. Žinoma, vieni metai būdavo turiningesni už kitus. Šių metų šventė praėjo tikrai puikiai – dėl aktyvaus dviejų neseniai atvykusių Kuzmickų ir Urniežių šeimų dalyvavimo. Jų dėka buvo paruoštas eiliuotas vaikų vaidinimas „Baltas vilkas“, pagal Kazio Binkio žodžius. Ir mažosios, ir didesnės lietuvių šeimų atžalos turėjo progą suvaidinti šios pjesės pastatyme. Kuzmickiai ėmėsi muzikinės, scenografinės ir fotografinės dalies įgyvendinimo, o Urniežiams atiteko organizacinė, mokomoji ir vadybinė dalis.

Vakaras prasidėjo linksmomis dainomis, dainuojant Giedrės Nasvytės-Gudauskienės dainą „Kalėdos, Kalėdos“. Beskambant dainai, Kalėdų senelis išgirdo kvietimą ir skubiai

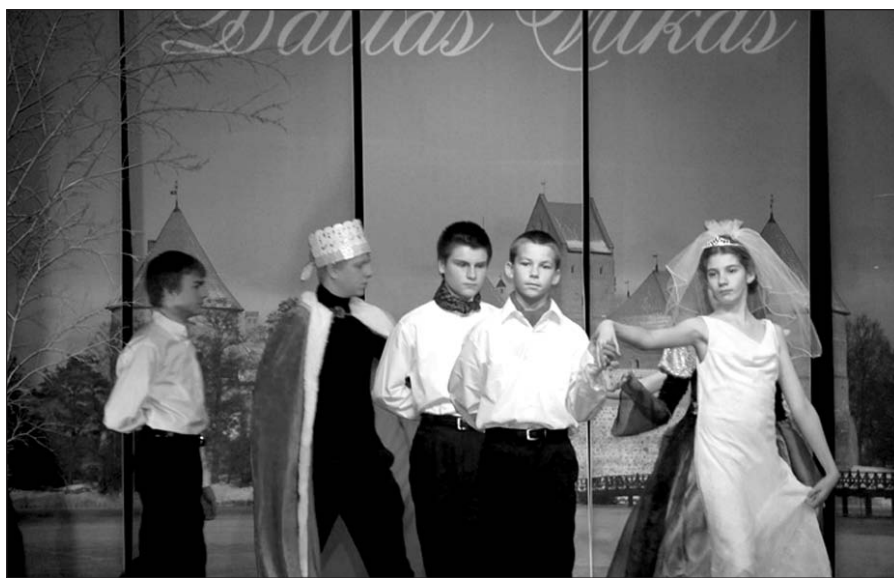
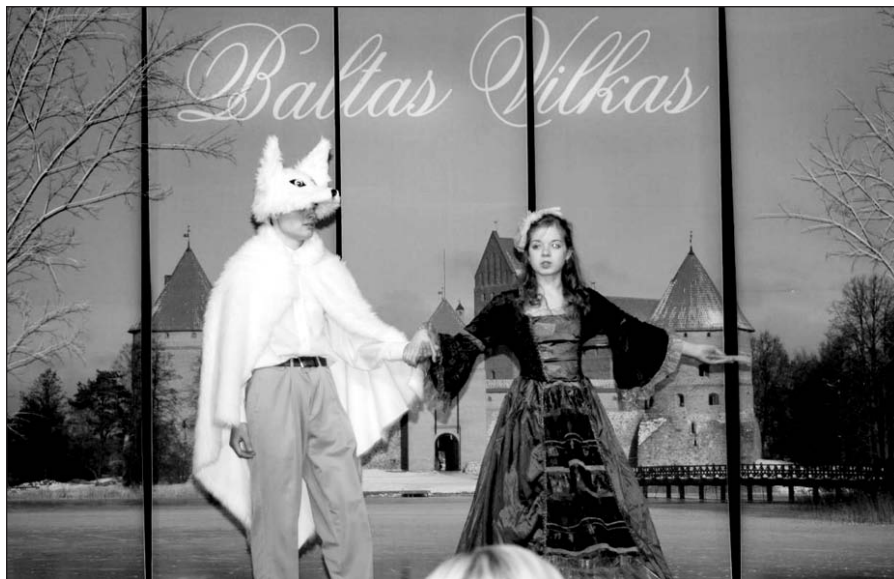
atvyko į salę, nešdamas dovanų maišą. Jis pasveikino vaikus, o jie jį pakvietė šokiui „Šiaudų batai“. Kiek vėliau vyresnieji pranešė Seneliui apie paruoštą vaidinimą. Senelis mielai sutiko pasižiūrėti, kaip vaikai vaidina.

Raudonai uždangai prasiskleidus, žiūrovai netikėtai nuščiuvę pamatę Trakų pilies žiemos vaizdą, sukurtą Dariaus Kuzmicko. Nušvito ir japoniškai grakščios klevo šakos, suteikusios apsinuoginusios gamtos išpūdį. Eiliuotą lietuvišką santrauką iš šios pasakos pritaikė Daiva Urniežienė.

Po vaidinimo Kalėdų senelis traukė dovanas su vaikų vardais. Daugelis vaikų buvo jam paruošę po mažą pasirodymą – vienas grojo su triūba, kitas pianinu, dar kiti dainavo, deklamavo eilėraščius... Senelis kiekvienam padėkojo ir įteikė dovanėles. Vėliau jis buvo pakviestas prisijungti prie choro, vadovaujamo Dainos Kuzmickienės, kuris atliko tris Kalėdines giesmes.

Dainavimui pasibaigus, visi pasimeldė, pasidalijo šventą duonelę ir pradėjo vaišintis tradiciniais Kūčių patiekalais. Stalai nestokojo įvairių silkės, žuvies patiekalų, ant jo buvo daugybė salotų ir kitų nemėsiškų skanėstų.

Gardžiai prisivaišinus, visi turėjo galimybę pasišnekučiuoti arba susiburti prie fortepijono lietuviškomis Kalėdinėms giesmėms.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org arba dalia.cidzikaite@gmail.com

APIE ŠVIESININKUS-SANTARIEČIUS

Liūdnas yra savaitgalis, kai paštininkas neatneša šeštadienio „Draugo“ laidos. Kultūrinis priedas – tikra atgaiva. Tačiau šeštadienio laida nėra visai išbaigta, jei joje nėra Juozo Gailos „Apmąstymų iš Ellicott miestelio“. Gruodžio 5 d. laidoje jo apmąstymai yra tikras deimančiukas. Jis pastebi, kad Santara-Šviesa giriasi, kiek daug darbų išėivijoje nuveikė Lietuvos labui: „Užtenka prisiminti Amerikos lietuvių bangą, kuri įkūrė organizaciją ‘Santara-Šviesa’, aktyviai skleidusią ir propagavusią lietuviškumą iki pat šių dienų ne tik išėivijoje, bet ir Lietuvoje. Santariečių pavyzdys įrodo, kad lietuviškumo palaikymas ir skatinimas kartais gali būti daug produktyvesnis nei Lietu-

vos ribose.”

Išėivijos lietuviškas švietimas, kultūra, fondai, labdara buvo sukurti ir remiami ne šviesininkų, bet dešiniųjų katalikų pakraipos visuomenės pastangomis. Netenka stebėtis, kad dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje „Santaros-Šviesos“ organizacija yra patrauklesnė tiems, kurie sovietų okupacijos metais nesijungė į laisvės kovotojų eiles, neredagavo ir neplatino Katalikų Bažnyčios Kronikos bei kitais būdais nesiekė laisvės.

Ačiū J. Gailai už iškeltus faktus ir teisingą jų įvertinimą.

Marija Remienė
Westchester, IL

MOKĖČIAU UŽ INTERNETINĮ „DRAUGĄ“

Atsakau į „Draugo“ vyr. redaktorės dr. Dalios Cidzkaitės klausimą, iškeltą gruodžio 5 d. „Redakcijos žodyje“ dėl viso laikraščio informacijos gavimo internetu.

Esu vienas iš tų, kurie mokėtų už internetinį „Draugą“. Jau keletą metų siūliau ir prašiau leidėjų pilno internetinio „Draugo“. Rašė bei prašė ir kiti. Vienas ar kitas leidėjų direktorius vis žadėjo, bet netesėjo.

Į klausimą „Ir kiek?“ mokėti tu-

rėtų atsakyti leidėjų tarybos nariai direktoriai, nes jų žinioje yra „Draugo“ biudžetas. Skaitytojai neturi gero supratimo apie pajamas ir išlaidas. Sprendžiant iš tame pačiame gruodžio 5 d. išspausdinto pokalbio su leidėjų tarybos nare Marija Remiene, vilčių sulaukti aiškos, skaidrios, atviros ir faktinės informacijos iš dienraščio leidėjų tarybos narių yra labai mažai.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

REVOLIUCIJA?

Aš manau, kad daugelis „Draugo“ skaitytojų nusistebės „Draugo“ vyr. redaktorės Dalios Cidzkaitės drąsa pardavinėti „Draugo“ knygynėlyje knygą „Daktaro Kazio Bobelio politinė biografija“.

Be reikalo aš tą knygą atsigabėčiau iš Lietuvos. Aš, kaip knygų mylėtojas, atsigabėčiau iš Lietuvos ir Algirdo Brazausko, ir Rolando Pakso knygas – visas tris.

Galbūt irgi paskubėta.

Petras Pagojus
Detroit, MI

Gerb. Petrui Pagojui norime pranešti, jog „Draugo“ knygynėlis nėra „Draugo“ redakcijos dalis, nors ir esame šikūrę tame pačiame pastate. Todėl su klausimais, komentarais, priekaištais ir pageidavimais kreipkitės tiesiogiai į „Draugo“ knygynėlį rašydami adresu: „Draugo“ knygynėlis, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, skambindami tel.: 773-585-9500 arba parašydami el. laišką: skelbimai@draugas.org

Redakcija

Lietuvoje duris atvėrė Europos lyčių lygybės institutas.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Lietuva tampa lyčių lygybės problemų Europoje sprendimo centru

Vilnius, gruodžio 16 d. (ELTA) – Lietuvoje oficialiai duris atvėrė Europos lyčių lygybės institutas, kuriam pavesta padėti Europos Sąjungos (ES) narėms remti lyčių lygybę, kovoti su diskriminacija dėl lyties ir kelti visuomenės sąmoningumą lyčių klausimais.

Tai tik antroji ES agentūra, įsikūrusi naujosiose narėse. Pirmoji – išorinių sienų apsaugos agentūra „Frontex” – veikia Lenkijoje. ES iš viso įsteigtos 36 agentūros.

Institutą iškilmingai atidarė prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Latvijos valstybės vadovas Valdis Zatlers. iškilmėse taip pat dalyvavo už užimtumą, socialinius reikalus ir lygias galimybes atsakingas Europos Komisijos narys Vladimir Špidla.

„Džiaugiuosi, kad pagaliau Lietuva taip pat turi vieną iš europinių įstaigų. Europos lyčių lygybės institutas yra svarbus Lietuvai, nes mūsų valstybė pirmaus lyčių lygybės klau-

simais ir turės galimybę sukviesti visos Europos bei pasaulio profesionalus”, – atidarymo kalboje sakė prezidentė.

Savo ruožtu EK narys V. Špidla sveikindamas institutą veiklos pradžios Vilniuje proga išsakė viltį, kad artimiausiais metais jis padės didinti pastangas remti lyčių lygybę ir kovoti su diskriminacija visoje Europoje.

Institutas rinks ir analizuos duomenis lyčių klausimais, kurs metodologines priemones, kad lyčių klausimą būtų lengviau įtraukti į visas politikos kryptis, taip pat kad suinteresuotosios šalys galėtų sklandžiau keistis gerąja patirtimi, o ES piliečiai geriau suvoktų lyčių lygybės problematiką.

Instituto biudžetas 2007–2013 m. laikotarpiu yra 52,5 mln. eurų. 2010 m. institute dirbs maždaug 30 darbuotojų. Numatoma, kad jiems nuolat talkins ES šalių atsiųsti specialistai lyčių lygybės klausimais.

Žalgirio mūšio metinės minėsime filmu ir sporto žaidynėmis

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Vyriausybė patvirtino Žalgirio mūšio 600 metų minėjimo programą, pagal kurią numatoma sukurti ir parodyti istorinį dokumentinį filmą, surengti mokslinę konferenciją, tarptautines sporto žaidynes ir sutvarkyti šiai datai pastatytus paminklus.

Programa iš valstybės biudžeto pareikalaus 1,4 milijono litų. Renginius taip pat planuojama finansuoti Europos Sąjungos ir rėmėjų lėšomis.

„Pagal patvirtintą programą bus organizuotas valstybinis Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejaus minėjimas ir renginiai plačiai visuomenei”, – pranešė Vyriausybė.

Anot pranešimo, numatyta, kad Žalgirio mūšio atminimas ir jo svarba Lietuvos valstybingumui bus įamžinti monetose, Lietuvos pašto ženkle.

Lietuvos įstaigoms ir organizacijoms siūloma prisidėti įgyvendinant šiuo nutarimu patvirtintą programą.

2010 m. liepos 15 d. sukanka 600 metų vieno žymiausių ir vieno svarbiausių viduramžių Lietuvos istorijos įvykių – Žalgirio mūšio – metinės. Prieš 600 jungtinės Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės pajėgos sumušė Kryžiuočių Ordino kariuomenę, taip pabaigdamos 200 metų užtrukusį Ordino veržimąsi į Rytų Baltijos žemes.

Tradicines vertybes sauganti Lietuva nepasiduos ES liberalizmui

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Socialinės ir šeimos politikos kelias, kurį pasirinko Lietuva, galėtų tapti pavyzdžiu kitoms Europos valstybėms, – susitikime su Lietuvoje reziduojančiu Vatikano atstovu arkivyskupu Luigi Bonazzi teigė Seimo pirmininkė Irena Degutienė, pabrėždama, kad mūsų šalis vadovaujasi tradiciniais vertybiniais įsitikinimais ir nesiruošia tokios nuostatos atsisakyti.

Seimo patvirtinta Šeimos politikos programa, I. Degutienės nuomone, svariai prisideda prie didesnės mūsų visuomenės brandos ir šeimos, kaip esminės šios visuomenės ląstelės, sustiprinimo.

„Dažnai būna nepopuliari eiti prieš Europos Sąjungoje ypač stiprią kultūrinio ir vertybinio liberalizmo

srovę, – pripažino politikė. – Tačiau esu įsitikinusi, kad atsispirdami kartais pernelyg primygtinai peršamai nuostatai atsisakyti principų ir vertybių, kuriais vadovaudamiesi gyvena daugelis visuomenės kartų, mes laimėsime daug daugiau.”

Seimo pirmininkės nuomone, Bažnyčia ir politikai, švietimo, šeimos bei socialinių reikalų srityje dirbantys žmonės privalo ieškoti naujų formų ir būdų, kaip perteikti šias vertybes jaunajai kartai.

Apaštališkojo nuncijaus ir Seimo vadovės susitikime taip pat kalbėta apie Lietuvos ir Šventojo Sosto santykius, šeimos, socialinę politiką Lietuvoje bei kovo mėnesį planuojamą rengti konferenciją apie etišką ekonomiką ir socialiai atsakingą verslą.

Įstatymas leis medikams atsisakyti atlikti abortą

Vilnius, gruodžio 16 d. (Delfi.lt) – Bažnyčios hierarchai įtikino valdžios atstovus, kad tiek praktikuojantys gydytojai, tiek rezidentai turi teisę atsisakyti daryti abortą, jei šis veiksmas prieštarauja jų religiniams įsitikinimams. Nors ši nuostata įrašyta medikų etikos kodekse, dvasininkai įsitikinę, kad mūsų visuomenė nepakankamai brandi, ir reikalauja ją įtvirtinti įstatymu. Vyriausybė šį siūlymą palaiko, todėl Sveikatos apsaugos ministerijai teks sukti galvą, kaip užtikrinti, kad galbūt vienintelis gydytojas rajone vis dėlto sugebėtų atlikti abortą moteriai, kuri dėl nės-tumo atsidūrė ties mirties riba.

Dvišalė mišri komisija, kurios tikslas įgyvendinti valstybės susitarimus su Šventuoju Sostu, nagrinėjo dvasininkų siūlymą, kad būsimi gydytojai akušeriai ginekologai turėtų teisę dėl moralinių nuostatų ar religinių įsitikinimų atsisakyti mokyti atlikti kai kurias procedūras, numatytas rezidentūros programose. Šiuo atveju buvo kalbama apie abortus.

Nors gydytojas Lietuvoje tokią teisę turi, anot dvasininkų, ir savarankiškam darbui besiruošiantis rezidentas neturėtų būti verčiamas daryti to, kas prieštarauja jo įsitikinimams.

Posėdyje dalyvavo premjeras Andrius Kubilius, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) ir Teisingumo ministerijos atstovai.

Gydytojų teisę pasirinkti, ar jie nori atlikti abortą, įstatymais įtvirtinta ir kai kuriose kitose Europos valstybėse – Prancūzijoje, Danijoje, Vengrijoje, Latvijoje, o Jungtinėje Karalystėje net ir rezidentai turi teisę susipažinti su abortu tik teoriškai. Tuo tarpu Čekijoje šį apsisprendimą, kaip ir Lietuvoje, reguliuoja tik etikos kodeksas.

Visose šalyse apsisprendimo teisė negalioja tais atvejais, jei abortas būtinas. Su šia nuostata sutiktų ir mūsų Bažnyčios hierarchai.

Tirpalas, dėl kurio galimai nudegė naujagimiai, negalėjo būti vartojamas

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Tirpalas, dėl kurio galimai Šiaulių apskrities ligoninėje nudegė devyni naujagimiai, negalėjo būti vartojamas prižiūrint kūdikius, sakė sveikatos apsaugos ministras Algis Čaplikas.

„Tirpalas ‘Cutasept F’ negalėjo būti vartojamas naujagimių priežiūroje”, – sakė ministras, apsilankęs minėtoje ligoninėje.

Pasak ministro, gamintojų patarimuose buvo teigiama, kad naujagimių negalima valyti minėtu tirpalu. Tai esą buvo patvirtinta ir dokumentuose.

„Ligoninės administracija pripažino savo kaltę. Apskrities viršininkas dabar turės spręsti dėl nuobaudos ligoninės vadovui Petruui Simavičiui”, – teigė ministras.

Laikinais nuo pareigų buvo nušalintos Šiaulių ligoninės Akušerijos-ginekologijos klinikos Naujagimių skyriaus vedėja ir to paties skyriaus administratorė. Pirmoji, kaip sakė ligoninės atstovė spaudai Nijolė Jurgilienė, šiuo metu dirba gydytoja, ant-

roji – slaugytoja.

Pasak atstovės spaudai, moteris laikinai nušalinti buvo nuspręsta, nes vyksta tyrimas, be to, Akušerijos-ginekologijos klinika uždaroma ir kūdikiai bus prižiūri Moters ir vaiko klinikų patalpose.

„Nuodugnesnis tyrimas parodys, ar minėtas tirpalas turėjo įtakos kūdikių sveikatai. Ligoninės vadovybė nusprendė kreiptis į Šiaulių apygardos prokuratūrą, kad šioji padėtų tyrimui”, – sakė A. Čaplikas.

Ministras ketina artimiausiu metu pavesti Valstybinei medicininio audito inspekcijai atlikti detalų tyrimą, ar nebuvo padaryta daugiau klaidų, atliekant kūdikių priežiūros procedūras.

Ministras taip pat pasiūlė Šiaulių ligoninės vadovams atšaukti penktadienį suplanuotą Moters ir vaiko klinikos atidarymą.

Šiuo metu devyni naujagimiai yra gydomi Kauno medicinos universiteto klinikose (KMUK).

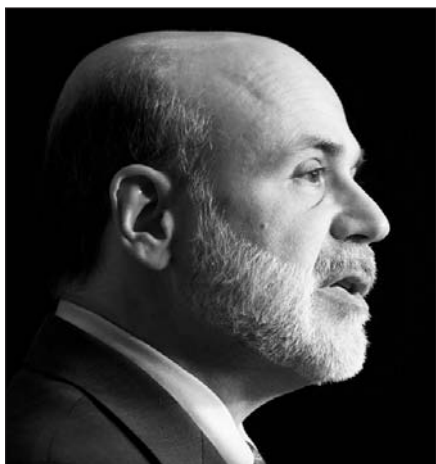
Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

„Metų žmogumi“ išrinktas JAV centrinio banko vadovas

New York, gruodžio 16 d. (BNS) – Įtakingas amerikiečių žurnalas „Time“ „Metų žmogumi“ šiais metais išrinko Jungtinių Valstijų federalinio atsargų banko vadovą Ben Bernanke. „Time“ kasmet renka asmenį ar grupę asmenų, kurie, savitaisiais specialistų nuomone, padarė didžiausią įtaką įvykiams pasaulyje.

JAV centrinio banko vadovas B. Bernanke. **Scanpix** nuotr.

„Pagrindinė metų tema buvo kova su ekonomikos problemomis. Be B. Bernanke šios problemos būtų buvusios rimtesnės“, – pareiškė „Time“ vyriausiasis redaktorius Richard Stengel.

Jo nuomone, 56 metų JAV centrinio banko vadovo negalima priskirti prie charizmatiškų naujos kartos Baltųjų rūmų valdininkų. Jo argu-

mentai yra ne ideologinio, bet „metodologinio pobūdžio ir yra paremti konkrečiais duomenimis“.

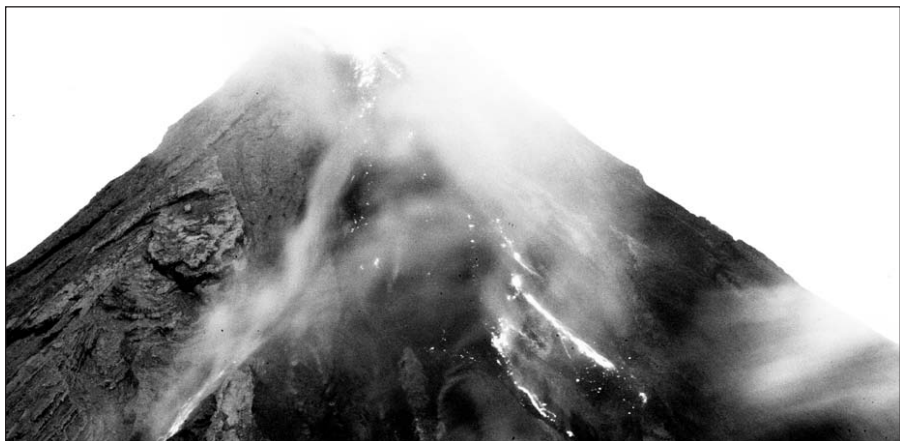
Praėjusiais metais „Metų žmogumi“ „Time“ išrinko dabartinį Jungtinių Valstijų prezidentą Barack Obama, ankstesniais metais – tuometinį Rusijos prezidentą Vladimir Putin. Žurnalas „Time“ „Metų žmogų“ pradėjo rinkti prieš daugiau nei 80 metų.

Tuo tarpu B. Bernanke, atsakydamas į senatoriaus Jim Bunning klausimus, sakė, kad Jungtinių Valstijų ekonomikos augimas vis dar silpnas, todėl neverta baimintis dėl infliacijos. Banko vadovas nurodo, kad artimiausiu metu neturėtų smarkiai paspartėti infliacija dėl vis dar aukšto nedarbo lygio ir nepanaudotų gamybinių pajėgumų.

„Naujausi duomenys rodo, kad šiuo metu gamybiniai pajėgumai nepakankamai panaudojami. Aš ir toliau manau, kad šis veiksnys artimiausiu metu gali apriboti infliacijos augimą“, – sakė B. Bernanke. Jis pridūrė, jog neseniai iki neregėtų aukštumų šoktelėjusios aukso kainos toli gražu nereiškia, kad infliacija artimiausiu metu turėtų augti.

Šiandien Senato bankininkystės komitete balsuojama dėl B. Bernanke perrinkimo į Jungtinių Valstijų federalinio atsargų banko vadovo pareigas antrajai ketverių metų kadencijai. Jeigu komitetas pritars jo kandidatūrai, tolesnis svarstymas vyks Senate.

Filipinuose išsiveržęs ugnikalnis kelia pavojų tūkstančiams gyventojų

Specialistai bėgsta, kad Mayon ugnikalnis Filipinuose ugnimi spjaudys kelis mėnesius. **Scanpix** nuotr.

Manila, gruodžio 16 d. („Reuters“/BNS) – Aktyviausias Filipinuose ugnikalnis trečiądienį spjaudė pelenus ir įkaitusias uolienas į 500 metrų aukštį, nuo jo šlaitų slinko kilometro ilgio lavos srautai, o vulkanologai spėja, kad greitai gali įvykti pavojingas išsiveržimas.

Iš pavojingų zonų aplink Mayon ugnikalnį buvo iškeldinta daugiau nei 20,000 žmonių, Filipinų gynybos sekretorius Norberto Gonzales sakė žurnalistams po susitikimo su vietos pareigūnais Albajaus provincijoje.

Vulkanologai Mayon gelmėse trečiądienį užfiksavo bent penkis nestiprius sprogius. Ugnikalnis lavą ir pelenus spjauja jau kelintą dieną. Šis taisyklingo kūgio pavidalo ugnikalnis stūkso Filipinų centriname regione, kuriame auginama daug kokospalmių.

Per pastarąją parą aplink ugnikalnį buvo užregistruota beveik 80

didelio dažnio žemės virpesių. Pirmądienį pareigūnai Mayon keliamo pavojaus įvertinimą padidino iki trečio lygio – tai reiškia, kad gali įvykti staigių pavojingų sprogių.

Filipinų vulkanologijos ir seismologijos instituto vadovas Renato Solidum sakė, kad iš kraterio ištėkėjus lavos srautas nuslinko 1 kilometrą nuo ugnikalnio viršūnės. Nuo kraterio kraštų pradėjo byrėti įkaitusios uolienos, o jo spjaudomi pelenai krito dviejuose netoli ugnikalnio šlaitų esančiuose miestuose.

Mayon yra aktyviausias iš 22 Filipinuose esančių ugnikalnių: per pastaruosius keturis šimtmečius jis išsiveržė daugiau nei 50 kartų. Labiausiai niokojantis jo išsiveržimas įvyko 1841 metų vasarį, kai lavai užliejus vieną miestą žuvo 1,200 žmonių. Paskutinis smarkus Mayon išsiveržimas įvyko 2006 metais.

EUROPA

KOPENHAGA

Danijos policija trečiądienį paleido ašarines dujas ir sulaukė daugiau nei 100 aktyvistų, mėginusių patekti į konferencijų centrą, kuriame vyks ta Jungtinių Tautų (JT) susitikimas dėl klimato kaitos, ir kaltinusių derybininkus, kad nepaisoma jų balsų. Demonstrantai kaltino 194-ias Kopenhagos derybose dalyvaujančias valstybes vengiant veiksmingų išpaieigimų dėl kovos su klimato kaita.

VARŠUVA

Tik 2 valandas vietoje keturių truko Lenkijos „Solidarumo“ profsąjungos organizuota demonstracija Varšuvoje, nes manifestantus įveikė šaltukas. Prie Vyriausybės rūmų susirinkę keli tūkstančiai darbininkų iš visos šalies degino automobilių padangas, sprogdino petardas, reikalavo gelbėti laivų statybos ir karinę pramonę, taip pat ir – pagalbos regioniniams geležinkeliams, pranešama tinklalapyje tvnwarszawa.pl.

Lenkija ir Kinija stiprina karinį bendradarbiavimą – Kinijos sostinėje Lenkijos gynybos ministras Bogdan Klich pasirašė sutartį, kurioje nurodoma, jog kinų karininkai galės mokyti Lenkijos aukštosiose karinėse mokyklose, pranešama „Wirtualna polska“ tinklalapyje.

STRASBŪRAS

Europos Sąjungos asamblėjos 2009 m. Sacharov premija „Už laisvą mintį“ įteikta Rusijos teisių gynimo organizacijai „Memorial“. 50,000 eurų (172,600 litų) premija, pavadinta iškilaus Sovietų Sąjungos disidentu A. Sacharov, kuris, be kita ko, buvo pirmasis organizacijos „Memorial“ vadovas, vardu, buvo įsteigta prieš 21 metus.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos teismas atšaukė leidimą suimti buvusią Izraelio užsienio reikalų ministrę Tsipi Livni, praneša „The Guardian“. Kai apie tai buvo pranešta, „Kadima“ partijos vadovė T. Livni atšaukė planuotą apsilankymą Londone. Buvusi ministrė kaltinama kariniais nusikaltimais

per Izraelio kariuomenės operaciją, vykusią Gazos ruože 2008 m. pabaigoje–2009 m. pradžioje. Formaliai T. Livni tada ėjo užsienio reikalų ministrės pareigas.

MINSKAS

Baltarusijoje internetinių duomenų darbą kontroliuos valstybė ir speciali struktūra prie prezidento administracijos, o interneto paslaugų tiekėjams, kurie visi yra kontroliuojami valstybės, bus suteikta teisė atjungti prieigą prie tam tikrų interneto duomenų, praneša newsru.com. Prezidento Aleksandr Lukašenka įsakymo projektą paskelbė Baltarusijos opozicinės visuomenės informavimo priemonės.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Iranas trečiądienį sėkmingai išbandė atnaujintą vidutinio nuotolio raketą „Sejil 2“, kuri esą galėtų pasiekti taikinius Izraelio teritorijoje, pranešė šiitiškos respublikos valstybinė televizija. Pasak Irano, dviejų pakopų kietojo kuro raketa „Sejil 2“ gali nuskriet 2,000 kilometrų ir pasiekti taikinius Izraelyje, daugumoje arabų šalių, dalyje Turkijos ir kai kuriuose Europos regionuose.

KABULAS

Afganistane antradienio rytą sprogius savadarbiu užtaisui žuvo Estijos karys Kristjan Jalaka. Devyniolikmetis jaunesnysis seržantas K. Jalak žuvo, sukilėlių kovotojams Helmando provincijoje puolant estų pėstininkų grupę, netoli Vachidžio bazės užėmusią pastatą, kuriame ketinta įrengti stebėjimo postą. Kiti kariai nenukentėjo.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV sostinė žengė pirmą žingsnį gėjų santuokų įteisinimo link – Washington miesto taryba balsavo už tokios galimybės sudarymą. Apie 500,000 narių turinti JAV Nacionalinė moterų organizacija (NOW) pagyrė gėjų santuokoms palankų balsavimą. Tikėtina, kad Washington tos pačios lyties asmenų santuokų šalininkams pavyks iškovoti pergalę, tačiau dėl šio klausimo visos šalies rinkėjai tebėra labai susipriešinę. JAV federalinė vyriausybė ir dauguma valstijų gėjų santuokų nusprendė nepripažinti.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

ŠIS BEI TAS ŠVENTINIAM STALUI

Artėja didžiosios šventės – Kūčios, Kalėdos, Naujieji Metai. Vėl malonūs rūpesčiai šeimininkėms.

Daugiausia valgių, žinoma, ant Kūčių stalo – jų net dvylika. Kiekviena šeimininkė gamina tradicinius Kūčių patiekalus, kiekvienuose namuose jie šiek tiek skiriasi. Tačiau kaip norisi greta įprastų šeimai valgių, paruošti kažką naujo, įdomaus! Ir ant Kalėdinių pietų stalo gali atsirasti tradicinė, tačiau netradiciškai paruošta paukštiena, kiti mėsos gaminiai. Na, o Naujųjų Metų naktis – tai proga parodyti savo kulinarinę vaizduotę, nustebinti draugus ir namiškius! Todėl ir nutariau ateiti į pagalbą, gal kai kas pasirinks iš šių mano pateiktų receptų ką nors naujo, dar neišbandyto. Juk valgiais ne tik pajvairiname stalą, jie padeda sukurti jaukią, šventinę nuotaiką.

Ananasas, įdarytas silke

Reikės: *vieno ananaso, vienos silkės, vieno banano, vieno apelsino, vieno kivi, trupučio daržovių užpilo.*

Nupjaukite ananaso kepurėlę kartu su lapais. Ananaso vidų išskaptuokite šaukštu. Išskobtą ananasą supjaustykite kvadratėliais. Nuvalytą iki filė silkę supjaustykite kvadratėliais. Apelsiną, kivi ir bananą nulupkite ir supjaustykite kvadratėliais. Visus produktus sumaišykite, užpilkite daržovių užpilu ir sudėkite į išskobtą ananasą.

Įdaryta šventinė lydeka

Reikės: *vienos lydekos (apie 3 sv.), vieno kiaušinio, vieno svogūno, šaukšto aliejaus, 3 riekelių batono, puodelio grietinės, žuvies prieskonių.*

Lydeką išvalykite, išimkite vidurius, nepažeidžiant odos išimkite mėsą. Oda turi likti su galva. Išimtą mėsą nurinkite nuo kaulų ir tris kartus permalkite mėsmale, pridėjus grietinėlėje mirkyto batono, aliejuje kepto svogūno. Gautą mišinį gerai išmaišykite, įmuškite kiaušinį, pridė-

kite prieskonių žuviai, pagal skonį druskos, pipirų ir visą šią masę sudėkite į lydekos odą. Padarykite žuvies formą, suvyniokite žuvį į maistinę plėvelę ir dėkite į verdantį vandenį. Lydeką virkite 25–30 minučių. Išvirusią lydeką dėkite į lėkštę, papuoškite citrina, šviežiomis daržovėmis, alyvuogėmis ir žalumynais.

Jūros lydekos suktinukai

Reikės: *2 lydekų, žuvies prieskonių, pusės saldžiojo pipiro, vieno ropinio svogūno, vienos morkos, pusės puodelio grietinės.*

Lydeką nuvalykite iki filė, nulupkite odą, truputėlį išmuškite ir, pabarsčius druska bei prieskoniais (galima vartoti „kari“), užpilkite trupučiu citrinos sulčių.

Įdarui: saldųjį pipirą, ropinį svogūną ir morką pakepinkite aliejuje. Pridėkite druskos, pipirų.

Iš vienos žuvies padarykite du gabaliukus filė. Ant šių dviejų gabaliukų dėkite įdarą ir formuokite cilindro formos vyniotinį. Vyniotinį apkepkitė įkaitintuose riebaluose, kepkite orkaitėje 10 min. Ant baigiančių kepti suktinukų užpilkite grietinę ir dar truputį patroškinkite.

Kalėdinės salotos

Reikės: *puodelio virtų ar marinuotų baravykų, dviejų saliero kotų, pusės citrinos, šaukšto aliejaus, šaukšto obuolių vyno, trupučio šviežių krapų, 1/4 šaukštelio paprikos.*

Baravykus supjaustykite stambesniais šiaudeliais. Išspaudus citrinos sultis, sumaišykite jas su aliejumi, įdėkite druskos, papriką, vyną ir užpilkite ant baravykų, sumaišytų su salierais. Papuoškite salotas krapų šakelėmis ir citrinos griežinėliais.

Mėgėjiškos salotos

Reikės: *puodelio aguročio (vienos cukinijos), 2 porų, puodelio marinuotų grybų,*

vieno obuolio, vieno šaukšto majonezo, vieno šaukšto grietinės.

Agurotį ir obuolį nulupkite ir sutarkuokite šiaudeliais. Porus supjaustykite žiedais. Tada viską sumaišykite, sudėkite grybus, pagal skonį įberkite druskos ir užpilkite majonežą, sumaišytą su grietine. Papuoškite salotas poro šakele.

Kalėdinis kumpis

Kalėdos – kepsnių metas. Itin iškilmingai kepami ir dar iškilmingiau patiekiami kuo įvairiausi kepsniai: vištienos, gaidienos, žąsienos, antienos, kiaulienos, kalakutienos. Gardžiais kalėdiniais kepsniais garsėja ir buvusios indėnų žemės, ypač Vidurio Amerika. Su cukraus luobu iškeptas kiaulienos kumpis su ananasais – vienas iš puikiausių šios rūšies valgių, kaip tik kilimo iš ten. Jam reikės šviežutėlių, gerokai prinokusių ir kvapnių ananasų, konservuoti netiks.

Kepsniui reikės:

Vieno jau išvirto kumpio su visu kaulu (10–14 sv.), aliejaus, 3 svogūnų, šaukšto šviežių imbierių, 3 ananasų, gvazdikėlių, 2 puodukų apelsinų sulčių, 1 šaukštelio smulkiai sumaltų cinamonų, pipirų, šaukšto acto ir romo, medaus.

1. Aštriu peiliu nuimkite kumpio odele. Nuluptą mėsą įdėkite į aliejų išteptą kepimo skardą, gerai ištepkitė aliejumi ir palikite kiek pabūti kambario šilumoje.

2. Dideliame patogiam inde (kad tilptų visas kumpis) sumaišykite smulkiai sukapotus svogūnus, imbierus, 1 ananaso minkštimą, 10 gvazdikėlių, apelsinų sultis, cinamonus, pipirus, actą, romą ir medų. Įdėkite nuluptą kumpį, uždenkite ir 24 valandas laikykite vėsioje vietoje, pro tarpiais apversdami.

3. Orkaitę įkaitinkite 375 F. Kumpį išimkite, dalį raugo (kiek tilps) supilkite į kepimo skardą, kumpį uždėkite ant viršaus ir 2 valandas kepkite, kuo dažniau palaistant sultimis. Jei kepsnys runda per greitai, uždenkite jį folijos lakštu ir šiek tiek sumažinkite karštį.

4. Kol kepsnys kepa, nulupkite likusius ananasus ir supjaustykite vienodo dydžio griežiniais (vidurio neišimkite). Likus valandai kumpį ištraukite, apdenkite ananasų griežiniais (taip, kad jie uždengtų visą plotą) ir kuo tvirčiau prismeikite gvazdikėliais.

5. Apšlakstykite raugo sultimis, ištepkitė medumi ir vėl pašaukite į orkaitę šiek tiek padidinus karštį – kad iš medaus susicukruotų traški plutelė. Išėmus kepsnį iš orkaitės 5 minutes leiskite jam atvėsti. Paskui ištraukite gvazdikėlius, nuimkite ananasus, suvyniokite į dvigubą folijos sluoksnį ir atidėkite. Ananasų griežinius sudėkite į puodą, užpilkite keletą šaukštų sulčių ir užkaiskite ant silpnos ugnies.

Kepsnį pjaustykite prie stalo svečių akivaizdoje. Patiekite su virtais ryžiais, apvirtais ananasų griežiniais bei pakaitintomis sultimis – vietoj padažo. Šis puikus valgis patiekiamas per kalėdinius pietus, prieš tai paskanus kreolų kraujinių dešrų budiniu (boudins) arba pyragėliu, įdarytu kiauliena ir žaliosiomis citrinomis.

Vyniotinis su riešutais (St. Stasienės receptas)

Reikės: *2,5 stiklinės miltų, 3 oz sausų mielių, 1 šaukšto cukraus,*

2 šaukštų drungno vandens, 1/2 šaukštelio druskos, 8 oz sviesto, 2 trynių, 1/2 šaukštelio vanilijos ekstrakto, 1/2 stiklinės kondensuoto pieno, 1 stiklinės cukraus.

Įdarui: *1/2 šaukštelio vanilijos ekstrakto, 1/2 stiklinės kondensuoto pieno, 8 oz sumaltų riešutų, 1 stiklinės cukraus.*

Mieles suberkite į drungną vandenį ir palaukite, kol pradės veikti. Į dubenį berkitė miltus ir druską, dėkite sviestą, trynius, pilkitė kondensuotą pieną, vanilijos ekstraktą ir mieles. Visą gerai išmaišykite mikseriu. Uždenkite ir per naktį palaikykite šaldytuve.

Sumaišykite visus įdarui skirtus produktus ir taip pat padėkite į šaldytuvą.

1/4 stilinės miltų sumaišykite su 1 stikline cukraus. Ant šio mišinio plonai iškočiokite tešlą. Ant tešlos sukrėskite atšaldytą įdarą ir suvyniokite volelį. Vyniotinį perkelkite ant riebalais pateptos skardos ir leiskite 30 minučių pakilti.

Kepkite 350 F temperatūros orkaitėje 30–35 minutes.

Spanguolių pyragas

Jau prasidėjo spanguolių sezonas, tad visados Kalėdoms, pagal mūsų lietuviškas tradicijas, šeimininkės jas vartoja įvairiems patiekalams: verdame kisielių, ruošiame uogienes, kepame su jomis sausainius, pyragus. Šis spanguolių pyragas yra kepamas pagal anglų būdą – išverstinį.

Į kepimo skardą įklokite vaškinių popierių. Ant jo supilkite apie pusantro puoduko nuplautų ir nusausintų spanguolių, pridėkite 8 oz pekalinės karėjos (pecan) riešutų, užpilkite puse puoduko cukraus, pamaišykite.

Tešlai: neturint laiko ar nenorint pačiai pasiruošti tešlos, galima pasinaudoti „Yellow cake mix”.

6 kiaušinių trynius ištrinkite su puse puodelio cukraus, įpilkite pilną puodelį miltų, 2 ištirpintas sviesto lazdeles, žiupsnelį druskos, šaukštelį vanilijos ekstrakto, pusę šaukštelio kepimo sodos, kurią užgesinkite su citrinos sultimis. Visą gerai išmaišykite. Išplakite kiaušinių baltymus ir atsargiai įmaišykite į tešlą. Tešla turi būti skystoka. Tešlą užpilkite ant spanguolių ir pašovus į orkaitę kepkite 375 F laipsnių temperatūroje apie 45 minutes, kol viršus bus gražiai pageltonavęs.

Iškeptą pyragą atvėsinkite, tada jį išverskite į paruoštą pyragui indą. Paviršių apibarstykite cukraus pudra.

Toks pyragų kepimo būdas yra šeimininkų džiaugsmas, nes nereikia šveisti kepimo skardos – ji būna švarutėlė.

Riešutiniai vamzdeliai

Reikės: *3 stiklinių miltų, 3 trynių, 3 šaukštų cukraus, 3 šaukštų grietinės, 8 oz sviesto.*

Įdarui: *8 oz riešutų, 2 kiaušinių baltymų, pusės puodelio cukraus.*

Miltus su sviestu sukapokite peiliu, sudėkite grietinę, trynius, cukrų ir suminkykite tešlą. Tešlą iškočiokite, supjaustykite kvadratėliais, sutepkite įdaru ir suvyniokite vamzdelius. Iškepusius išimkite iš orkaitės ir papuoškite glajumi ar tirpintu šokoladu. Glajui baltymą išplakite su viena stikline cukraus ir žiupsneliu citrinos rūgšties, tepkite ant vamzdelių juostelėmis.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 136

Pravažiovome Baikalo pakraščiu per daugybę tunelių ir pasiekėme Užbaikalę. Jau Užbaikalėje prasidėjo nesuskaičiuojamų lagerių šleifas, kuris tęsėsi tūkstančius kilometrų.

Išdilo iš atminties visų tų stočių ir stotelių, kuriose ilgiau ar trumpiau teko sustoti, pavadinimai. Dabar išliko tik keli – Čita, Ulan-Ude, Chabarovsk... Įvairiose stotyse buvo palikta nemažai mūsų ešelonų brolių ir seserų. Enkavėdistai kalinius išlaipindavo įvairiose stotyse, bet tai darydavo dažniausiai tamsiu paros metu, kad būtų mažiau liudininkų. Iš mūsų vagono pakeliui išsivedė tik keletą žmonių.

Po mėnesio kelionės traukiniu pagaliau pasiekėme Amūro upės ištakas, kur stovėjo legendinis „Komsomolskas prie Amūro“. Miestas, kurį pagal sovietinę propagandą pastatė pasišventę komsomolistai, o iš tikrųjų – išbadėję imperijos vergai – politikaliniai. Važiovome bėgiais, paklotais ant tų kalinių griaučių, tam, kad kažkur toliau palikti savuosius. Deja, pačio miesto taip ir neteko išvysti, nes ešelonas jį pravažiavo pakraščiu ir nuriedėjo tiesiai į uostą. Čia visą mūsų traukinį užstūmė ant garlaiviokelto ir perplukdė į kitą Amūro upės krantą. Perkėloje pastebėjome dar vieną ešeloną su kaliniais (kaip vėliau paaiškėjo, iš Vakarų Ukrainos). Kitame krante sujungus abu ešelonus, vėl sausuma mus vežė jūros pakraščiu iki paskutinės gelžkelio stoties ir paskutinio uosto – Vanino įlankos („Buchta Vanina“). Čia mano ilga kelionė traukiniu iš Europos į Aziją baigėsi. Sulaukę vakaro, pirmiau moteris, o vėliau ir mus išlaipino iš vagonų, suskaičiavo, patikrino pagal sąrašus ir su ištikimąja enkavėdistine palyda nuvarė į lagerį, kad kartu su „komjaunuoliais iš kitų broliškų respublikų įsijungtume į didžiąsias socializmo statybas“.

„BUCHTA VANINA“ (1949.08–09.)

Šis sovietinis konclageris buvo netoli geležinkelio stoties ir miestelio, todėl eiti teko neilgai. Jis buvo skirtas laikinam kalinių buvimui persiuntinėjant juos į kitus Gulago lagerius. Todėl dar vadinosi „persiuntimo“ lageriu arba rusiškai „peresilka“. Tuo laiku jame buvo tik 8 zonos, po tūkstantį ir daugiau kalinių kiekvienoje. Mums atvykus aštuntoji zona dar nebuvo pilnai įrengta, dėl to iškart varė į septintąją. Aš tik gerokai vėliau sužinojau, kad iki 1953 metų „Buchta Vanina“ lagerio zonų skaičius išaugo iki 18-kos. Lagerių zonos, pagal jų „architektūrinę“ tradiciją, buvo aptvertos aukšta tvora iš spygliuotos vielos. Kai koloną vedė atviru koridoriumi tarp zonų, už tvorų esantys ir moterų ir vyrų zonų kaliniai galėjo mus matyti ir kalbinti. Iš visų pusių pasipylė įvairiausi klausimai rusų kalba: „Otkuda pribyli?“ (Iš kur atvykote?), „Po kokoj statje?“ (Pagal kokius straipsnius nuteisti?) ir panašūs... Bet kai artėjome prie to koridoriaus pabaigos, tirpstančių tradicinių lagerininkų klausimų foną ėmė keisti stiprėjantis perspėjimų gaudesys, virstantis į siaubingą bendrą abipus koridoriaus tvorų susipietusių zekų rėkimą: – Tik neikite į

septintąją zoną!

Dauguma mūsų ir taip nelabai suprantantys rusiškai tik dairėsi pasimetusiais žvilgsniais, kaip žmonės, patekę į visiškai jiems svetimą pasaulį, nesusigaudydami, kodėl čia staiga kilo tas triukšmas. Tiesą pasakius, ne iš karto supratau, kame čia šuo pakastas, ir aš – gana neblogai mokantis rusų kalbą. Kol tarp gausybės rusiškų perspėjimų staiga neužgirdau išsiskiriančio riksmo: – Neikite į ten, nes jūs visi būsite apiplėšti!

Šaukė lietuviškai! Kažkokia moteris, iš mūsų aprangos ir išvaizdos supratusi, kad esame jos tautiečiai, mus mėgino išpėti apie gresiantį pavojų. Juk nuo visų ten esančių mes skyrėmės ne tik iš Lietuvos atsivežta europietiška apranga, bet dar ir puspilniais duonmaišiais. Kaipgi mes „į ten“ neisime, pagalvojau, jeigu mes esame ten varomi ginkluotų enkavėdistų su įsiutusiais šunimis?! NKVD konvojaus „tėve mūsų“ – „Šag v storonu – streliajem bez predupreždenija!“ (Žingsnis į šalį šausime be išpėjimo!) jau buvau gerai išmokęs. Mėginau perspėti savo ir artimiausiose gretose einančius vyrus, kurie per kitus riksmus lietuviškų žodžių neišgirdo ar nesuprato, kad mus veda pas kriminalinius nusikaltėlius. Netikėtai šovė mintis, kad yra vienintelis būdas tam pasipriešinti, tik reikia, kad sutartinai visi juo pasinaudotų. Ėjau eilės viduriu, todėl mėginau sumaištyje pro eiles po truputį veržtis į priekį ir visus apie tai informuoti. Tai man nepavyko, nes šautuvo buože gavęs stiprų smūgį į kuprą, buvau priverstas sugrižti į savo gretą. Tada tik žodžiu mėginau perduoti į priekį, kad niekas toliau neitų, o visi sugultų čia pat ant žemės. Mano pastangos buvo bergždžios. Kelionės išvarginti vyrai norėjo kuo greičiau patekti į zoną, todėl ir man teko susitaikyti su daugumos valia.

Kai pro vartus (rusiškai „vachta“) pagaliau įėjome į tą nelemtąją 7-tąją zoną, kairėje pusėje (žiūrint iš vidaus) mes išvydome 4 kriminaliniais kaliniais apgyvendintas palapines. Pačių „čiabuvių“ lauke nesimatė. Dešinėje vartų pusėje (žiūrint iš vidaus, t. y. įprastos kalinių pozicijos) stovėjo 2 ilgos palapinės, su dviejų lygių narais. Iš kairės mūsų išėjo pasitikti tik nedidelis būrelis apskurusių, purvinų vaikėzų – jaunų kišenvagių. Jie visą laiką stebėjo iš toliau, nedrįsdami prisiartinti. Šitų mes neišsigandome. Bet nebuvo sudėtinga suprasti, kad vagys pradžiai pasiuntė tik savo „žvalgybą“, kad neišgąsdintų ir neišprovokuotų mūsų rimtam priešinimuisi. O temstant, užtikrintai iš savo landų išlys ir kiti, kuriems labai rūpi grobis.

* * *

Po įgrisusių skaičiavimo ceremonijų mums pagaliau buvo leista užimti vieną iš tų dviejų tuščių palapinių dešinėje, kuri stovėjo arčiau vartų. Netrukus kitą paskyrė kalinių kolonai, kurią atvarė prijungę paskui mus. Jie buvo išlaipinti iš ešelonų, jau stovėjusio stotyje, kai mūsishį pradėjo „iškrauti“. Tai buvo politiniai kaliniai iš Vakarų Ukrainos, kur vyko stiprus pasipriešinimas sovietų valdžiai. Apsidžiaugėme gavę pastiprinimą.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

TIK SINČIOS KONSTITUCINIO TEISMO BOMBOS

Atkelta iš 3 psl.

Lengvabūdiška KT analizė ne tik skatina populizmą, bet gali neigiamai paveikti pačius pensininkus. KT stipriai prisidėjo prie dabartinės „Sodoros“ krizės ir dabar mažinamų pensijų, nes vykdydamas KT nutarimą, Seimas nutarė sugrąžinti nubrauktas dirbančiųjų pensijas net mirusiems pensininkams. Jeigu išgaliotų principas, kad pensijos gali būti mažinamos tik laikinai, valdžia nedidintų pensijų net ūkiui klestint, vengdama naštos, kurios negalėtų pakelti nuosmukio sąlygomis, jau nekalbant apie atlygio mokėjimą.

KT ketina aiškintis, ar ribojimai

tarnautojų priedams neprieštarauja Konstitucijos nuostatai, kad nuosavybė neliečiama, o kiekvienas žmogus turi teisę gauti teisingą apmokėjimą už darbą. Viliuosi, kad jis drįs panaikinti arba iš esmės pakeisti savo pirmtako pasakojimus, kad pensija yra nuosavybė, nes tik jis gali tai daryti. Bet jei nutartų, kad algų priedai irgi yra neliečiama nuosavybė, tai pasekmės Lietuvos ūkiui ir valstybei gali būti pragaištingos. O iš vyriausybės atėmusi vieną svarbiausių ekonomikos valdymo instrumentų, gal KT pati perims ūkio valdymą?

Delfi.lt

University of Washington, bibliotekos lobiai

Atkelta iš 2 psl.

Slavų ir Rytų Europos skyriaus vedėjas sakė, jog 2009 m. gruodžio mėn. tikisi gauti pagrindinį Lietuvos muzikinės medžiagos rinkinį (muzikinių tekstų, garso įrašų, knygų ir periodikos – viso daugiau nei 800 vietų) iš būsimo aukotojo, gyvenančio JAV Rytų pakrantėje.

Paskutinė labai dosni 2,500 dol. dovana UW bibliotekoms aukų fondą padidino iki 50,000 dol. Fondo tikslas yra sukaupti aukų fondą, siekiantį 300,000 dol. Tada būtų skiriama 15,000 dol. per metus būsimums papildomoms rinkinio išlaidoms. Vienok pagrindinė problema – galimybė

išlaikyti išskirtinį Baltijos šalių rinkinio lygį. 2009–2010 m. visos šalies biudžetai buvo apkarpyti. Tarptautinių studijų (tarp kurių yra ir Baltijos fondas) biudžetas buvo sumažintas 20 proc., Slavų ir Rytų Europos skyriaus biudžetas, skiriamas knygoms, sumažėjo 27 proc.

Asmenys, kurie norėtų dovanoti spausdintą medžiagą arba paaukoti pinigų, prašome kreiptis į dr. M. Biggins el. paštu:

mbiggins@u.wa shington.edu.

Iš anglų kalbos vertė
Aušra Hawkridge
„Tulpė Times“, 2009 m. gruodis

Albert Gasis, gyvenantis **Merritt Island, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Angelė K. Nelsas, gyvenanti **Fullerton, CA**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Walter Barkauskas, gyvenantis **Whitestone, NY**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą, bei atsiuntė mums 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Dr. Robert A. Vitas, gyvenantis **Aurora, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

ŠOKIS YRA AMŽINAS!

Jau ne vienas pastebėjome „Eglės Danceworld” iškabas, gruodžio 20 d. kviečiančias į Kalėdinį šokių pokylį. „Egle’s Danceworld” – dar mažai kam girdėtas grupės pavadinimas. Tad, dėkodami „Čikagos aidui” už leidimą pasinaudoti jų medžiaga, papasakosime apie šį kolektyvą, išikūrusį Pasaulio lietuvių centre, ir su pažindinsime mūsų skaitytojus su jo vadove.

Čikagoje gyvenanti lietuvė Eglė Kliknaitė, pasisėmusi žinių Europoje bei JAV, profesionaliai moko šokti kiekvieną norintį. Jos neblėstanti energija ir patirtis padeda pasiekti puikių rezultatų bei uždega žmones noru suktis šokių aikštelėje.

– Nuo kada pradėjote domėtis šokio menu?

– Mano meilė šokiui prasidėjo dar vaikystės dienomis Vilniuje, sportinių šokių studijoje „Ratuto”, pas vadovus A. ir V. Visockus. Ten mane pastebėjo baletmeisterė Viktorija Ničiuvienė iš Permės, kuris dirbo šioje studijoje. Matydama gabumus klasiikiniam baletui, prakalbino ir įtikino tėvelius nuvežti mane, mažą mergaitę, į žymiąją Leningrado Vaganovos baletu mokyklą, garsėjančią savo dėstymo metodika, kvalifikuotu paruošimu profesionaliam baletui. 1987 metais buvau priimta į šią mokyklą, tačiau ilgėdamasi namų, grįžau į Vilnių. Tuomet įstojau į M. K. Čiurlionio menų gimnazijos baletu mokyklą, o 1996 metais gavau šios ugdyto įstaigos baigimo diplomą.

Dar studijuodama šokau Vilniaus nacionaliniame operos ir baletu teatre, spektakliuose: „Miegančioji gražuolė”, „Pelenė”, „Tuščias atsargumas”, „Gulbių ežeras”, „Daktaras Aiskauda”.

Nors ir baigiau baletu studijas, vis dėlto mano gyvenimo aistra išliko pramoginiai šokiai.

– Kaip atsidūrėte JAV? Kada įkūrėte „Egle’s Danceworld”?

– 1996 metais, atvykusi pavišėti į Čikagą, gavau pakvietimą dėti baletą vaikučiams Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Vėliau su šia studija persikėlėme į Lemont, kur buvo sudarytos naujos šokių grupės. Kasmet mano vadovaujamos studijos mokiniai surengdavo pasirodymus, kuriuose šokdavau ir aš.

Tuo pat metu toliau tęsiau sta-

žuotę pramoginių šokių srityje. Mano treneriais tuo metu buvo Kanados čempionas Jean-Marc Genereux ir Nadia Ritedal – Pasaulio Lotynų Amerikos čempionė.

Dėstydamą „Two Left Feet Dance Studio” susipažinau su Gaetan Rouette, Kanados sportinių šokių finalistu, su kuriuo vėliau pradėjau šokti poroje ir dalyvaudavome įvairiuose konkursuose.

Taip po truputį vėl grįžau prie savo aistros – pramoginių šokių.

Šiuo metu esu „Life Time Fitness” klubo šokių vadovė. Dėstau suaugusiems ir vaikučiams pramoginius šokius, baletą, Jazz, Tap dance ir Broadway Musical Theater. Visai neseniai subūriau šokių klases Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, todėl mielai kviečiu visus suaugusius ir vaikučius įsijungti į linksmą šokių sukūrį.

– Iš kur atsirado noras įkurti šokių studiją?

– Dirbdama šokių studijose bei „Life Time Fitness” klubuose, pajutau poreikį plėsti savo veiklą. Jau 13 metų esu išvykusi iš Lietuvos, ir tiek pat metų vedu šokių pamokas. Šokti mokau ne tik amerikiečius, bet ir lietuvius, gyvenančius toli nuo savo tėvynės Lietuvos. Galbūt todėl vis kirbėjo mintis atidaryti šokių studiją Pasaulio lietuvių centre – populiariausioje lietuvių susibūrimo vietoje. Turiu didelį norą atsigręžti į savo šaknis, suburti tautiečius bent jau šokių aikštelėje. Noriu, kad Lemont būtų populiariausiu lietuvių traukos centru, kuriame žmonės rastų viską, kas jiems miela ir smagu. Todėl ir įkūriau šokių studiją būtent čia.

– Kuo skiriasi Europos ir JAV šokančiųjų auditorija?

– Mano nuomone, Europa buvo ir yra stipri šokio srityje, nes ten į šį meną žiūrima labai rimtai.

JAV požiūris į šokius ilgą laiką buvo atlaidesnis, bet dabar mąstymas keičiasi. Daugėja žmonių, norinčių išmokti šokti, nes tai yra graži ir sveika pramoga, be to, maloni veikla bei laisvalaikis. Žinoma, tai yra ne tik menas, bet ir sportas.

Dabar visas pasaulis šoka. Manau, kad tokios laidos kaip „So You Think You Can Dance”, „Dancig with the Stars” įrodo, kad visi žmonės gali šokti, tik reikia didelio noro.

– Ar norinčiųjų pajudėti nemažėja?

– Iš tikrųjų manau, kad prasideda šokio era. Galbūt krizė jaučiasi visame pasaulyje, tačiau žmonės vis tiek nepamiršta šios pramogos. Tai tik įrodymas, kad šokis – tai ne trumpalaikis susižavėjimas ar prabangos dalykas, o amžinas žmogaus poreikis tobulėti, kartu – saviraiška bei poilsis.

Pastebėjau, kad tėveliai su noru veda savo atžalas šokti, nes taip vaikas nuo mažumės supažindinamas su muzika, ritmu, susikaupimu bei dėmesiu šokiui. Šis pomėgis vaikui duoda daug naudos. O ir patys tėveliai su malonumu ateina čia pailsėti, pabendrauti. Todėl galima teigti, kad šokis yra amžinas!

– Kokio amžiaus žmonės daugiausiai lanko šokius?

– Įvairaus! Nuo mažučiuok vaikų iki garbaus amžiaus žmonių! Didelis metų skaičius – ne riba, svarbiausia – noras! (šypsosi).

– O kokie žmonės labiausiai domisi šokiais?

– Šoku domisi įvairių profesijų žmonės. Nesvarbu, ar Jūs profesionalus šokėjas, ar vadybininkas, finan-

sininkas, bankininkas, darbininkas, vadovas – šokyje nėra nei amžiaus, nei profesijos cenzos! Visus šiuos žmones suveda į šokių salę vienas tikslas – noras judėti ir pajauti šio meno malonumą bei harmoniją.

– Kaip manote, kuo Jūsų „Danceworld” yra išskirtinis?

– Niekada nelaikiau savęs išskirtine, ypatinga. Tiesiog darau tai, ką labai mėgstu ir žinau. Mano gyvenimas nuo pat mažens buvo šokis, scena, teatras, konkursai.

Norėčiau per savo šokių studiją „Egle’s Danceworld” perteikti žmonėms tą išskirtinį šokio žanrą, kuris sujungia klasiką su dabartinio šokio menu.

– Kur gauti daugiau informacijos apie šokių pamokas?

– Daugiau apie vykstančias šokių pamokas sužinosite paskambinę tel. 630-430-4216.

Mielai kviečiu visus ateiti šokti, nes tai yra gyvenimo džiaugsmas, meno išraiška ir geriausia atsipalaidavimo priemonė! Be to, puikus laisvalaikio praleidimo būdas su muzika ir judesio ritmu.

– Ačiū už pokalbį!

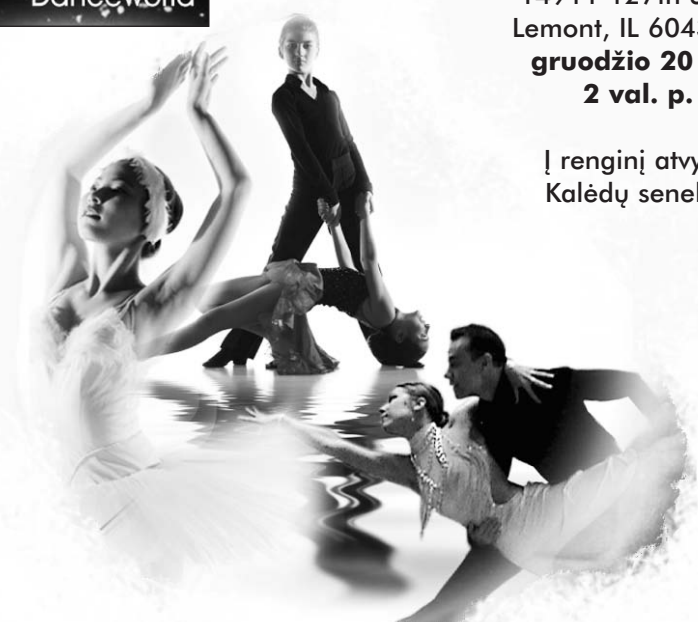
Kalbino Kristina Bružaitė

Kalėdinis šokių pokylis

Pasaulio lietuvių centre,
14911 127th St.,
Lemont, IL 60439
gruodžio 20 d.
2 val. p. p.

Į renginį atvyks
Kalėdų senelis.

Bilietus galite įsigyti parduotuvėje „Lietuvėlė”,
restorane „Two Rivers”, kavinėje „Smilga”.
Tel. pasiteiravimui: 630-430-4216

Padėkime vieni kitiems

Lapkričio 26 d., ketvirtadienio vakarą, kai visi skubėjo valgyti Padėkos dienos kalakuto, Giedrius dar skubėjo namo, nes kita diena jam buvo labai svarbi ir taip ilgai laukta – skrydis į Pietų Afriką dalyvauti pasaulinio lygio parašiutistų varžybose

Giedrius Kasiulynas treniruotėje.

ir taip atstovauti Lietuvą, nes Lietuvoje dar nėra žmonių, kurie galėtų tai daryti.

Sėkmės, Giedriuk! Mes visi su tavim! – paskubomis dar ištariau.

Aš jaučiu visų palaikymą, – atsakė jis. Trinktelėjo mašinų duralės ir išvažinėjom, kas sau.

Taip tvirtai ištarti Giedriaus žodžiai, jo nepaliaujamas optimizmas, stiprybė, manyje knibždeno mintis, kad viskas turi būti gerai. Taip norėjosi, kad Giedrius, taip mokantis džiaugtis gyvenimu sugrįžtų nusky-nės laurus.

Dešimt metų užsiiminėjęs parašiutizmu Giedrius dabar priklauso „Skydive Midwest” centrui Čikagoje. Čia, džiaugdamasis kiekviena gyvenimo dovanojama laiminga minute, atkakliai ruošėsi pasaulinio lygio varžyboms Pietų Afrikos Respublikoje.

Deja, nesuprantu, kodėl ir kaip

tai atsitiko, bet dar neišaušus varžybų akimirkai, paruošiamojo šuolio metu Giedrius skaudžiai suklupo. Nesėkmingas nusileidimas, po kurio jis staigiai buvo nuskraidintas į ligo-ninę.

Baisi žinia „sukėlė ant kojų” visus draugus. Ką daryti, kaip padėti su mirtim kovojančiam draugui? Kas dieną laukėme žinių su viltimi, kad viskas krypsta į gerą. Keletą dienų Giedriui buvo daroma priverstinė koma norint išvengti bet kokių emocijų, bet ko, kas gali tik pakenkti. Ligoniuui nustatytas smegenų sutrenkimas ir pirmojo slankstelio skilimas.

Dabar Giedrius, jau pažadintas iš komos būsenos dar negali kalbėti, nes tik prieš keletą dienų jis buvo atjungtas nuo dirbtinio kvėpavimo aparato, jam labai ištinusi gerklė.

Kaip viskas bus, kas laukia Giedriaus dar po keletos procedūrų –

mes nežinome, bet meldžiam Dievo, kad viskas būtų gerai.

Giedrius yra be galo nuostabus žmogus, visada besišypsantis, visiems padedantis. Tad mes, jo draugai, prašome visų, kas pažįsta ir nepažįsta Giedrių Kasiulyną padėti jam, ištiesti taip reikalingą pagalbos ranką.

Tad visus, norinčius nors kiek prisidėti materialiai, studija „Amber Music & Dance” gruodžio 19 d. kviečia į draugišką labdaros „Gitarų vakarą”, kuriame be gitarų skambesio vyks aukcionai, taip pat bus rodomi vaizdo įrašai iš Giedriaus gyvenimo. Vakaro metu surinktos visos lėšos bus dovanojamos Giedriui.

Padėkime vieni kitiems!

Gruodžio 19 d. 6 val. v. laukiame jūsų adresu: 366 Lexington Dr., Buffalo Grove, IL 60089.

Giedriaus draugai

Laplandija, arba kur gyvena Kalėdų senelis

RAMINTA ŽALKAUSKAITĖ

Daugelis žino, kad Kalėdų senelis gyvena Suomijoje, čia yra Kalėdų senelio trobelė ir paštas, į kurį kasmet plūsta vaikų laišukai iš viso pasaulio. Kviečiame susipažinti su Laplandija ir sužinoti, kaip gyvena Kalėdų senelis.

Pažintis su samiais

Kalėdų senelis gyvena Laplandijoje, kuri yra šiaurinėje Skandinavijos pusiasalio dalyje, prie Šiaurės poliarinio rato. Šis regionas laikomas samių gimtine. O samiai arba lapiai yra Skandinavijos vietiniai gyventojai, turintys savo kultūrą. Jie kalba samių kalba, kurią nemaža dalis gyventojų jau yra pamiršę.

Klajokliai samiai tradiciškai judėjo per kraštą kartu su šiaurės elnių bandomis. Jie naudojo šiuos gyvūnus maistui, būstui ir įrankiams pasigiminti. Klajokliai gyvendavo palapinėse, suręstose iš aukštų medžio karčių ir apdengtose elnių kailiais, kurias vadino kota. Tokiai palapinei uždengti reikėdavo net 60 elnių odų. Šiandien daugelis samių persikėlė į skirtingas šalies dalis ir gyvena įprastus, šiuolaikinius gyvenimus. Samių kultūra sparčiai nyksta, nes daugelis atsisakė tradicinio gyvenimo būdo. Klajokliai samiai ganė elnius naudodami tradicines priemones: šunis ir roges. Tačiau šiandien jie naudoja ir šiuolaikinius prietaisus – sniegaičius.

Vietiniai samiai buvo verčiami mokytis norvegų kalbos, jiems nebuvo leidžiama šnekėti savo gimtąja kalba mokykloje. Galiausiai samiai patys atsisakė savo kultūros ir paveldo. Tačiau šiuo metu padėtis yra pasikeitusi. Samiai yra atgavę pasididžiavimą savo paveldu ir tapatybe. Šiandien labai stengiamasi išsaugoti šią nepaprastą kultūrą.

Nepakartojami gamtos reiškiniai

Laplandija yra ant poliarinio rato, todėl čia matomi tokie neįprasti

gamtos reiškiniai kaip baltosios naktys, kai saulė ne nusileidžia, o šviečia danguje kaip dieną. Juodosios dienos – kai saulė nepateka ir dieną yra tamsu kaip naktį. Kuo toliau į šiaurę nuo Poliarinio rato, tuo daugiau metuose baltųjų naktų ir juodųjų dienų.

Pačiame Laplandijos gale pusę metų (vasarą) saulė nenusileisdama šviečia dieną naktį, o kitą pusę metų (žiemą) – ištisai tamsu. Šią tamsą tik kartais praskaidrina vienas stebuklas – šiaurės pašvaistės. Tai nepaprasto grožio šviesos šuorai, įvairiaspalvis švytėjimas dangaus skliaute. Astronomai aiškina, kad juos sukelia į žemės magnetinį lauką pakliuvusios elektringos dalelės. O samių legendos pasakoja, kad šiaurės pašvaistės atsiranda, kai lapė bėgdama per kalnus uodega šluoja sniegą.

Kaip gyvena Kalėdų senelis?

Suomiams Kalėdos – didžiausia šeimos ir religinė šventė, kurios išvakarėse puošiama eglutė, verdamas kumpis, kiti tradiciniai valgiai. Kalėdų išvakarėse samiai maudosi tradicinėje pirtyje. Suomų namuose į šventinį stalą patiekama naminis alus, kelių rūšių kieti sausainiai su kmynais, rūkyta žuvis, desertui – pyragas su razinomis ir citrinomis.

Visi laukia Kalėdų senelio, kuris atvyksta elniais kinkytomis rogėmis. Kalėdų senelis turi savo šiaurės elnių fermą. Šiaurės elnias – Laplandijos simbolis. Anksčiau šių gyvūnų auginimas buvo vienas svarbiausių samių pragyvenimo ir maisto šaltinių. Dabar elniai auginami dėl mėsos ir pramogų turistams.

Suomiai turistams, šaltosios egzotikos mėgėjams, siūlo ledo viešbučius, romantiškus pasivažinėjimus elnių traukiamomis rogėmis. Čia galima pasivažinėti ir šunimis kinkytomis rogėmis. Dažniausiai į roges kinkomi aštuoni šunys, kurių vienas yra vedlys. Jų vienintelis troškimas – bėgti.

Netoli nuo Suomijos miestelio Rovaniemio yra Kalėdų senelio namas. Tikriausiai būtent Kalėdų sene-

lio dėka šio miestelio oro uostas tapo trečiasis pagal dydį Suomijoje. Turizmo pramonė čia klesti. Rovaniemyje yra net Kalėdų senelio viešbutis. O kalėdinis sezonas prasideda lapkričio 15 dieną specialiu Kalėdų senelio ir elfų palydos paradu miestelio gatvėmis. Tačiau įdomiausia apsilankyti šalia miestelio įkurtame Kalėdų senelio parke. Didžiulėje uoloje (požeminiame urve) – visas pramogų pasaulis.

Kalėdų seneliui svečių netrūksta nei žiemą, nei vasarą. Jo rezidencija – tai šiaurietiškų medinių trobų kompleksas. Pats Kalėdų senelis sėdi troboje ant pakynos. Kiekvieną lankytoją jis pakalbina, paklausia, iš kur atvykęs, koks didžiausias jo noras. O lauke yra ir stulpas, žymintis Poliarinį ratą. O ant jo daug rodyklių su įvairiausiais pasaulio miestais ir atstumais iki jų.

Nors Kalėdų senelis sulaukia begalės laiškų su vaikų norais, ir daugelis laukia jo dovanų, kai kuriose šalyse yra tradicija atsidėkoti Kalėdų seneliui už dovanas. Vaikai iš vakaro palieka pieno ir sausainių, pyrago bei gėrimo kaip padėką už paliktas dovanas, o kai kur palieka ir morkų Kalėdų senelio elniams. Norvegijoje nepamirštami ir paukščiai bei žvėreliai – prieš atsiguldami vaikai naktį pakabina lesyklėlę, pilną grūdų, pa-

deda dubenėlį su avižų koše, kad su dovanomis atėjęs nykštukas galėtų pasistiprinti.

Kalėdų senelis įvairiose šalyse

Skirtingose šalyse Kalėdų senelis vadinamas skirtingai:

Šv. Mikalojus – įvairiose šalyse (St. Nicholas);

Santa Claus – angliškai kalbančiose tautose; pavadinimas kilęs iš Šv. Mikalojaus;

Father Christmas – „Tėvas Kalėdas“ Jungtinėje Karalystėje;

Daidí na Nollag – „Kalėdų tėvelis“ Airijoje;

Kalėdų senelis – lietuvių, ispanų (Papá Noel), prancūzų (Père Noël) tautose;

Senis Šaltis – rusų (Ded Moroz) ir kitose tautose.

Weinachtsmann – vokiškai;

Joulupukki – (tiesioginis vertimas – Kalėdų ožys) – suomių tautoje;

Julenissen – Kalėdų nykštukas – norvegų tautoje;

Tomten – (irgi Jultomten) – (Kalėdų) Nykštukas arba Julbocken – Kalėdų ožys – švedų tautoje;

Julemanden – Kalėdų vyras – danų tautoje.

Kelionių manija, Alfa.lt

Kazys Ripskis, gyvenantis **Phoenix, AZ**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą bei atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų paramą.

Maria Markulis, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Mary Kincius, gyvenanti **Naperville, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

George Likander, gyvenantis **Kankakee, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Čikagos ateitininkų šv. Kūčios** bus rengiamos š. m. gruodžio 20 d., sekmadienį, nuo 1 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Įėjimas: vaikams iki 8 metų – nemokamai, jaunučiams, moksleiviams ir studentams – 10 dol., suaugusiems – 20 dol., pensininkams – 15 dol. Vietas užsisakyti galite tel.: 630-325-3277 arba el. paštu: odaugirdas@hotmail.com (Ona Daugirdienė).

♦**Gruodžio 27 d. Palaimintojo J. Matulaičio misijoje PLC** (14911 127th St., Lemont, IL) po 9 val. r. šv. Mišių skambės nuotaikingas kalėdinis koncertas, kurį atliks mokytojos Jolantos Baniienės fortepijono klasės mokiniai: Berta Brazdeikytė, Emilija Rašinskaitė, Arnas Liesis, Saulė Gabrėnaitė. Kviečiame pasiklausyti.

♦**Septintoji Biblijinė stovykla 1** – 6 skyriaus vaikams vyks 2009 m. gruodžio 28 – 29 dienomis (pirmadienį ir antradienį) nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Dėl informacijos ir registracijos anketų kreipkitės į seselę Laimutę: tel.: 630-243-1070 arba el. paštu: ses.laimute@yahoo.com

♦**Brighton Park choro dainininkai** kviečia kartu sutikti Naujuosius metus mokyklos kavinėje, 2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632. Pradžia – 8 val. v. Dainuos solistė Genovaitė Bigenytė, gros Ligita ir Algimantas Barniškiiai. Vaisinsimės Rasos paruoštu maistu. Vietas užsisakyti ir daugiau informacijos gauti galite tel.: 708-703-7114 arba 773-627-2137.

♦**Jaunimo centras skelbia, kad** tradicinės metinės vakarienės piniginės loterijos laimėtojai yra: John ir Anele Gumbelevičius iš Vancouver, WA. (100 dol.); Elena Lapėnas iš Oak Forest, IL (150 dol.); Kovas Palūnas iš Seattle, WA (250 dol.), Emilija Kantienė iš Chicago, IL (500 dol.). Sveikiname laimėtojus ir dėkojame, kad remiate Jaunimo centrą. Tel. pasiteiravimui: 708-447-4501 (Milda Šatienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Beverly Shores Lietuvių klubas** maloniai kviečia draugus iš arti ir toli į Kalėdinį pabendravimą, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 20 d., 2 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Sho-

res, IN. Šv. Mišias 1 val. p. p. aukos kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos Revitos Rudzevičienės vadovaujamas lietuvių choras. Jūsų laukia šventinė nuotaika ir vaišių stalas!

♦**Moksleivių ateitininkų sąjungos** centro valdybos ruošiami Ideologiniai kursai vyks š. m. gruodžio 26 – sausio 1 dienomis Dainavoje. Registruotis galima moksleivių ateitininkų tinklalapyje: www.mesmas.org.

♦**Atsiliepiant į visuomenės prašymą** Putnam seserų vienuolyne bus ruošiamas kasmetinis Piknikas. Kviečiame asmenis iš Seserų rėmėjų tarybos, Neringos stovyklos bičiulius bei Atlanto rajono Lietuvių Bendruomenės atstovus dalyvauti Pikniko komitete. Posėdis vyks 2010 m. sausio 9 d. seserų vienuolyne. Pradžia – 10 val. r. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki sausio 5 d. el. paštu: sesigne@gmail.com ar tel.: 860-928 -7955.

♦**2010 m. balandžio 9–11 dienomis** dr. Kristina Maciūnas ir Kerry Secrest Neringos stovykloje vėl rengs dvasinio atsinaujinimo savaitgalį moterims. Informaciją apie šią gražią tradiciją ir registracijos formą rasite tinklalapyje: www.neringa.org

♦**Vilma Mare organizuoja Shadow Ranch Romuvių šeimų stovyklą**, Pucker Street, Potters Hollow, NY, vaikams, kuri vyks 2010 m. birželio 19–26 dienomis, žemuogių sezono metu ir 2010 m. rugpjūčio 14–21 dienomis gervuogių sezono metu. Stovyklose statysime palapines, kursime laužą, susipažinsime su lietuvišku ir pasauliniu etnologiniu ornamentu (tapysime, piešime), iš vietos akmenų ir molio kursime skulptūras, švėsime Žolinę. Laisvalaikiu plaukiosime, jodinėsime arkliais, aplankysime krioklius. Kviečiame atsiliepti norinčius dirbti stovyklos virtuvėje ar vesti užsiėmimus. Kaina – 205 dol., vaikams, kurių tėvai dalyvaus programoje – 140 dol. Susidomėjusius prašome rašyti el. pašto adresu: vilmare@gmail.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Per šv. Kalėdas mažoji Gabija Žukauskaitė norėtų skraidyti kaip angeliukas. Nuotr. iš asmeninio albumo

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai

Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“. Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai. Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.

Paskirta LRD premija

Aldona Veščiūnaitė
Algimanto Žižiūno nuotr.

Lietuvių rašytojų draugija 2008 m. literatūrinę premiją paskyrė poetei **Aldonai Veščiūnaitei** (Jana-vičienei). Premijos mecenatas – Lietuvių Fondas

Aldona Veščiūnaitė gimė Alytuje, Dainavos krašte, 1923 metų sausio 12 d. Alytuje baigusi gimnaziją, studijavo Vilniaus dailės akademijoje.

Priartėjus frontui prie Vilniaus, išvyko į Vokietiją. Freiburge baigė Menų ir amatų mokyklą (Ecole des Arts et Metiers), tapybos klasę.

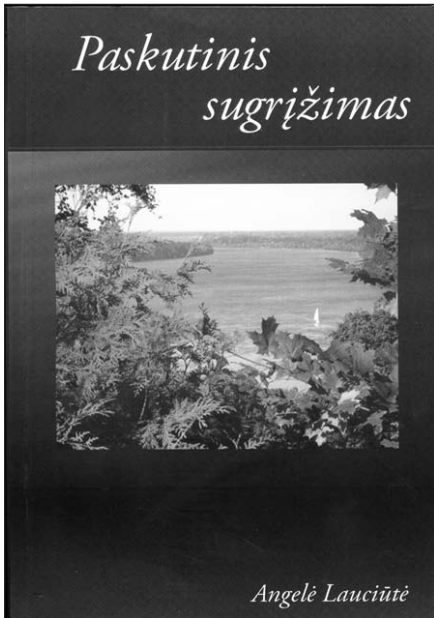
A. Veščiūnaitės eilėraščių išspausdinta almanachuose ir antologijose, tarp jų antologijoje „Po Pietų Kryžium“ (Vilnius, 1990).

Nuo 1950 m. poetė gyvena Australijoje, Sidney mieste.

„Draugo“ knygynėlyje

„Paskutinis sugrįžimas“

Angelė Lauciūtė. „Paskutinis sugrįžimas“. Poezijos rinkinys; viršelio nuotrauka – pačios autorės; knyga 206 psl.; Vilnius, 2009 m.

Knygoje – apie 200 eilėraščių, sukurtų tarp 1958 ir 2009 m., atspindinčių autorės gyvenimo kelius bei takelius. A. Lauciūtė rašo apie sunkius pokario laikus Joniškėje, kai „pusė kilogramo duonytės“, gautos parduotuvėje, sukelia džiaugsmą; ji jautriai guodžia pavergtą tėvynę: „Neraudoki ant kelių parkritus/ Okupantams mes neatleidom:/ Ir už brolius, tremtus ir žudytus./ Ir už Tavo apspjaudytą veidą./ Neatleidome, ne, neatleidom“ („Lietuvai“, 1959 m.).

Knygos turinys suskirstytas į penkis skyrelius. Viena jų – „Svetimos dienos“ – autorė jau toli už tos mylimos, pagaliau laisvos ir neprik-

lausomos, tėvynės ribų: Kanados Toronte. Ji, kaip ir daugelis tėvynainių, atsivėrus vartams į užsienius, iškelia svetur „laimės ieškoti“. Deja, tos laimės kaina – sunkus darbas, tėvynės ilgesys: „Velku dienas, sunkias tarytum švinas,/ Ir nuotolį savaitėmis matuoju,/ Nes ilgesys visais keliais ištvinu,/ O Vilniaus bokštai naktimis sapnuojas“ („Tėvynės ilgesys“, 1992 m.). Visgi autorė prižada: „Aš grįšiu ten, kur rūtos žalios želia,/ Kur brenda skurdą vargstanti sesulė,/ Kur liūdintys smūtkeliai palei kelią,/ Kur kapuose brangiausi žmonės guli“ (ten pat). Tai tarytum priesaika, kurios ji nepamiršo, praslinkus eilei metų (2009 m.): „Aš dar grįšiu. Dar kartą sugrįšiu/ Į švenčiausiąjį žemės kampelį,/ Kur svaigina žydėjimas vyšnių,/ Ir kur rymo smūtkelis prie kelio“.

Eilėdara – tradicinė, bet šilta ir nuoširdi. Autorės nuolat kartojamą gimtosios šalies ilgesį gali suprasti kiekvienas užsienio lietuvis, juk panašiu jausmu ne vieno ir ne vieną kartą atsidūsta: „Dangoražiai debesis remia,/ Ir duona čia – lūžta staslas./ Bet man svetima ši žemė,/ Čia siela prigyti negali“ („Svetimoje žemėje“).

Knyga gaunama „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 8 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Parengė **B. R.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Apolonija Andrašiūnas, gyvenanti **Orland Park, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū.

Mary B. Černiūtė, gyvenanti **Hinsdale, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiu paremti 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Vytautas Kolis, gyvenantis **Palos Hills, IL**, paaukojo „Draugo“ leidybai 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.